

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

БРОЈ 68 ■ ФЕБРУАР 2021. ГОДИНЕ ■ БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА РАДИ НА ОБЕЗБЕЂИВАЊУ АЛТЕРНАТИВНИХ
ИЗВОРА ВОДОСНАБДЕВАЊА СТАНОВНИШТВА

Сушичко врело живота

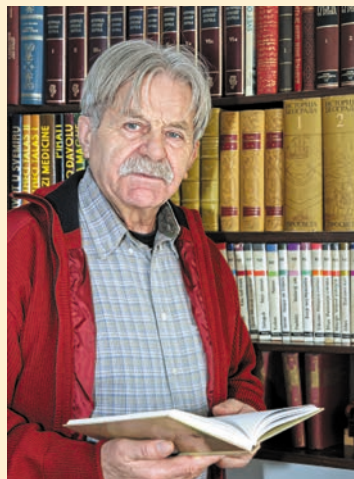
Стране 2 и 3

**ВЕЛИКИ ЉУДИ
МАЛЕ СРБИЈЕ:**

ЉУБИВОЈЕ
РШУМОВИЋ

**Живот
у сонетним
венцима**

Стране 20 и 21

У ЧАЈЕТИНИ ОТВОРЕН
ПРВИ МЛЕКОМАТ
У СРБИЈИ

**Право
златиборско
млеко у свако
доба дана
и ноћи**

Страна 12

МИЛАН СТАМАТОВИЋ, ПРВИ ЧОВЕК ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА
О ПЛАНУ УРЕЂЕЊА НОВИХ ВОДОЗАХВАТА ЗА ПОТРЕБЕ ЗЛАТИБОРАЦА
И СВЕ БРОЈНИЈИХ ГОСТИЈУ НАЈЛЕПШЕ СРПСКЕ ПЛАНИНЕ

Сушичко врело живота

Ако буде све ишло онако како смо предвидели, ове године можемо наставити цевовод и резервоар Јевремовићи, па касније цевовод до резервоара у Чајетини, а одатле према Караули, како је предвиђено пројектом

Локална самоуправа управо ради на обезбеђивању алтернативних извора водоснабдевања становништва, а опција је изградња новог Сушичког водовода. То је промишљен искорак ка новом и садржајнијем туристичком развоју Златибора.

У току је решавање имовинских односа на траси будућег водосистема Сушичко врело, а у припреми је и издавање грађевинске дозволе за изградњу цевовода од изворишта до црпне станице и резервоара на Жигалском вису Трипкови у дужини

”

Радиоимо идејна решења за развој и изградњу „Златног града“, ња ће Мастер план за развој подручја око међусанице у Рибници бити ојеративан и сиреман за реализацију за две године

”

од око 4.200 метара. Буџетом Општине Чајетина у овој години планирано је 80 милиона динара. То подразумева прву фазу изградње водосистема Сушичко врело – Златибор. Ако буде све ишло онако како смо предвидели, ове године можемо наставити цевовод и резервоар Јевремовићи,

Сушица има три врела. Издашност једној је 200 литара у секунди, другој 150, а трећи је понорница промењивој капацитетној, што је довољно за снабдевање становника Чајетине, Златибора и осталих села на територији општине

па касније цевовод до резервоара у Чајетини, а из Чајетине према Караули, како је предвиђено пројектом. Највероватније ћемо радити у две фазе. Ове године да решимо један део и да се уради црпна станица, како би могли да обезбедимо поуздано водоснабдевање Трипкове, Шљивовице и Бранешког Поља, јер је тај део Општине најугроженији са водоснабдевањем.

Сви су до сада имали неке своје локалне водоводе који су били довољни раније, док је било мање домаћинства. Сада се тај број увећао, с њим и број породица које остају тамо, увећани су и производни капацитети, али и даље постоје реални захтеви за већом количином воде. Сигурно је да ћемо ове године решити тај део, док ћемо у наредној спојити систем водоснабдевања до Златибора. Већ у наредној години можемо размишљати о томе да Рибничко језеро ставимо у комерцијалне сврхе. Да бисмо били у могућности да то урадимо, предстоји нам још једна изградња резервоара у Врањевини, тако да би се обезбедиле и довољне количине резерве воде за постојеће објекте на Златибору, а наравно и за изградњу но-

Већ у наредној години можемо размишљати о томе да Рибничко језеро ставимо у комерцијалне сврхе

вих објеката и садржаја на самом Златибору. Управо на том делу, код Рибничког језера где је срце гондоле, планирамо нови туристички развој. У овој природној оази биће изграђен луксузни туристички комплекс „Златни град“, намењен здравственом и спортско-рекреативном туризму. С тим желимо да растеретимо центар Златибора и туристима понудимо више могућности. За оне који уживају у луксузу биће доступни спортски и голф терени, као и спортска

хала. Ту ће, што нас посебно радује, бити здравствене клинике и центри естетске хирургије, један потпуно нови вид туризма на Златибору. На том месту неће бити могућности индивидуалне градње, већ је рај простор намењен само модерним туристичким објектима за госте који првенствено долазе због здравственог опоравка.

Већ радимо идејна решења за развој и изградњу „Златног града“, па ће Мастер план за развој подручја око међуста-

нице у Рибници бити оперативан и спреман за реализацију за две године. Градња „Златног града“ изводиће се у три фазе, на простору од око 200 хектара.

Сушица има три врела. Издашност једног је, према мерењима, двеста литара у секунди, другог стотину педесет, а трећи је понорница промењивог капацитета. Количине воде ових извора довољна је за снабдевање становника Чајетине, Златибора и наведених села. **М. Ј.**

АРСЕН ЂУРИЋ, ПРЕДСЕДНИК СО ЧАЈЕТИНА,
О ПЛАНОВИМА У 2021. ГОДИНИ

Нови паркинзи и подземне гараже, велика улагања у путну инфраструктуру

Ове године ће бити урађено доста нових саобраћајница, како на Златибору и у Чајетини, тако и у сеоским месним заједницама

У 2021. планирано је много активности, с обзиром да се у претходним годинама највише улагало у капиталне пројекте, па је било мање могућности за неке друге редовне активности.

Буџетом су планирана значајна средства за изградњу и реконструкцију путева и улица. У току је тендер за овај подухват чија је вредност више од 40 милиона динара. Планирано је око 120 милиона динара и за изградњу нових путева и улица, али и неколико уговорених послова на Златибору који ће се обавити средствима инвеститора кроз компензацију. Ове године ће бити урађено доста нових саобраћајница, како на Златибору и у Чајетини, тако и у сеоским месним заједницама, а биће завршена и реконструкција свих оних путних праваца који су остали несређени у претходном периоду.

Израда Студије о саобраћају на Златибору

Значајна средства су планирана и за постављање нове јавне расвете у сеоским месним заједницама, на Златибору и у Чајетини, али и за замену постојећих светиљки такозваним лед сијалицама у циљу смањења потрошње електричне енергије.

Говорећи о путној инфраструктури, Ђурић је истакао и важност добре организације функционисања саобраћаја, посебно у центру туристичког

насеља, па је зато у току израда Студије о саобраћају на Златибору.

– У протеклом периоду, након реконструкције Краљевог трга, уредили смо околне саобраћајнице, направљен је значајан број нових паркинг места у Центру поред језера и изнад Поште, крај почетне станице Гондоле гради се управна зграда овог преду-

чиње изградња јавне гараже која ће имати капацитет 600 паркинг места. Инвеститори из Београда купили су парцелу чија је основна намена изградња јавне гараже. Већ у марту или у априлу почеће изградња, са планом да се заврши до краја године.

На овај начин добићемо готово 1.000 нових паркинг места. Компанија „Галенс“ у

бити у функцији јавне намене. У наредне две године све поменуто ће бити завршено, тако да ћемо тада имати 2.000 нових паркинг места, што ће значајно растерити саобраћај.

Градњом обилазнице до растерећења саобраћаја у центру

Када се заврши изградња прве гараже и тих додатних неколико паркинга, планирамо да набавимо „паука“ и „око соколово“ и тада неће више бити могућности паркирања на тротоарима. До сада смо то толерисали јер нисмо имали довољан број паркинг места. Поред решавања паркирања, Студијом је планирано да се будућа саобраћајница поред хотела „Торник“ а предвиђеним кружним током, настави према магистралном путу, а затим и да се изгради обилазница око Златибора.

Она ће с пута који води ка Постројењу имати један крак изнад насеља Обудојевица, а други ће се укључити у будућу саобраћајницу према магистралном путу. Очекујемо да ћемо већ ове године моћи да завршимо део од Постројења ка Обудојевици, чиме ћемо направити прстен па сви они из насеља Караула и Зова неће морати да иду у Центар, већ ће обилазницом лакше изаћи са Златибора, чиме ћемо значајно растерити саобраћај – сажео је планове локалне самоуправе за 2021. годину господин Арсен Ђурић, председник Скупштине општине Чајетина. **М. Ј.**

Направљен је значајан број нових паркинг места у Центру поред језера и изнад Поште

зећа где ће на два нивоа бити изванредан број места за паркирање, а уз трасу нове саобраћајнице која ће пролазити поред почетне станице Гондоле, према хотелу „Торник“ такође ће бити места за одлагање возила. Ускоро по-

самом центру Златибора, отвара свој објекат у коме ће поред гаражних места за потребе својих гостију имати и око 150 места за јавну намену. Инвеститори на аутобуској станици такође граде подземне гараже на два нивоа од којих ће један

ЈКП ВОДОВОД ЗЛАТИБОР У КОРАК С НОВИМ ИЗАЗОВИМА

За сигурну сутрашњицу

Спремно смо дочекали пролепшавање времена и наставили са планираним активностима за 2021. годину. Пред нама су нови велики пројекти, како на ширењу канализационе и водоводне мреже тако и на побољшању квалитета воде

Расписан је тендер за извођење радова на реконструкцији постројења за прераду воде Златибор у Рибници. Реконструкција постројења подразумева замену постојећег таложника типа алкцелератор у ламеларни таложник, који је знатно ефикаснији од постојећег. У плану је и наткривање тог таложника.

Планира се изградња новог предтретмана са разделном комором. Ово ће нам омогућити да у периоду нижег оптерећења, преко новог предтретмана прерађујемо воду, а да истовремено можемо да интервенишемо на старом предтретману и ламеларној таложници, што раније није било могуће.

Такође, уз ове радове, планира се и уградња нове електро и дозирне опреме и надградња система управљања и надзора.

Тренутно смо упућени на ширење мреже у сеоским срединама. Јако је битно да наши мештани имају довољно квалитетне воде. Ширењем мреже подстицаемо и обезбеђујемо опстанак села као и његов даљи развој.

Тренутно су у току радови на ширењу мреже у селу Даутовцу које је ранијих година имало проблема са водоснабдевањем. Радови су почели још прошле године али их је зимска сезо-

на мало успорила, али сигурни смо да ће мештани ускоро добити нову водоводну мрежу.

У току су завршни радови на повезивању цевовода за водоснабдевање насеља Гајеви. У на-

редном периоду тај водоводни крак ће бити у функцији, чиме ће Гајеви бити обухваћени јавном водоводном мрежом. Укупна дужина уграђених водоводних цеву у насељу Гајеви је преко 4.500 метара.

Завршени су истражни радови на испитивању режима подземних вода Љубишког врела. Завршен је и елаборат о резервама које су процењене на 9,5 литара у секунди што је добра полазна основа за планирања на активирању изворишта и ширењу мреже на околна села.

ЈКП Водовод Златибор ради на повезивању главног канализационог колектора са канализационим колекторима отпадних вода из насеља Зова и насеља Камал. Дакле, све употребљене воде се овим канализационим системом, сабирају испред постројења за пречишћавање воде, а затим се исте одводе ка постројењу на даљи третман. После третмана отпадних вода на Постројењу за прераду отпадне воде (ППОВ Златибор) у реку Обудојевицу испуштаће се чиста вода. ■

С НОВОМ ОПРЕМОМ ЧАЈЕТИНА НЕ ЗАОСТАЈЕ ЗА ВЕЋИМ УРБАНИМ СРЕДИНАМА

Комунално ново рухо

Пословни објекат се гради на путу ка Семегњеви, на простору који је Планом генералне регулације и предвиђен за комуналне делатности. На овој локацији налазиће се управна зграда, радионице, магацини, гараже и перионица за возила, тако да ће све службе овог предузећа бити обједињене на једном месту

Према плану инвестиционих улагања КЈП „Златибор“ Чајетина, током 2021. године у набавку опреме ће бити уложити око 120 милиона динара, јер је то, како кажу, предуслов за успешно обављање свих делатности које су им поверене. С обзиром да ово предузеће из године у годину проширује обим пословања, набавка нове опреме и механизације је више него неопходна. Оно што се тренутно налази у поступку набавке су финишер и ваљак за асфалт, термоконтејнер и грејдер, а поменута опрема предвиђена је за послове на асфалтирању или „крпљењу“ путева. Очекује се испорука и комбиноване грађевинске машине и тракторске приколице, а у поступку набавке су још и камион „кипер“, рајдер косачица, прикључни уређаји за трактор и путарски камион такође са „кипом“.

Наш отпад – наша брига

– Пре неколико дана стигло је 100 нових пластичних контејнера који ће заменити оне металне који се налазе у појединим деловима насељеног места Златибор – каже Драгана Росић из КЈП „Златибор“ Чајетина. – Метални ће бити распоређени у МЗ Крива Река, дуж главног пута, као и на одвајањима за засеоке, чиме ће се обезбедити много већа покривеност тог села комуналном опремом. Набавка вредности 2.322.000 динара са ПДВ-ом, финансирана је из сопствених средстава. Нови контејнери набављени су у циљу ефикаснијег одржавања хигијене на територији читаве општине Чајетина. Почели смо са редовним

Са лепшим временом, кренуло се и са радовима на изградњи пословног објекта на Златибору

одвожењем отпада из сеоских месних заједница. Ту су раније на одређеним локацијама били само велики контејнери, а сад и мањи запремине 1,1 м³. Најпре се кренуло од Мачката, где је распоређено око 50 контејнера намењених и домаћинствима, и привреди. Домаћинства услугу одвожења отпада плаћају паушално у износу од 500 динара месечно, а

цена за правна лица се обрачунава на основу квадратуре, у складу са важећим ценовником КЈП „Златибор“. У овај систем уводе се и Крива Река, Смиљански закоси, а потом и Очка гора и Јевремовићи. Наравно, у плану је ширење и на остале делове општине...

Подсећања ради, у прошлој години КЈП „Златибор“ је набавило 250 нових контејнера вредности 5.805.000 динара са

ПДВ-ом. С таквим трендом се наставља, а из овог предузеће апелују на суграђане да унутар посуда не одлажу жар, запаливе материје, нити грађевински отпад, јер то доводи до њиховог оштећења и уништавања, а самим тим и до нарушавања читавог система.

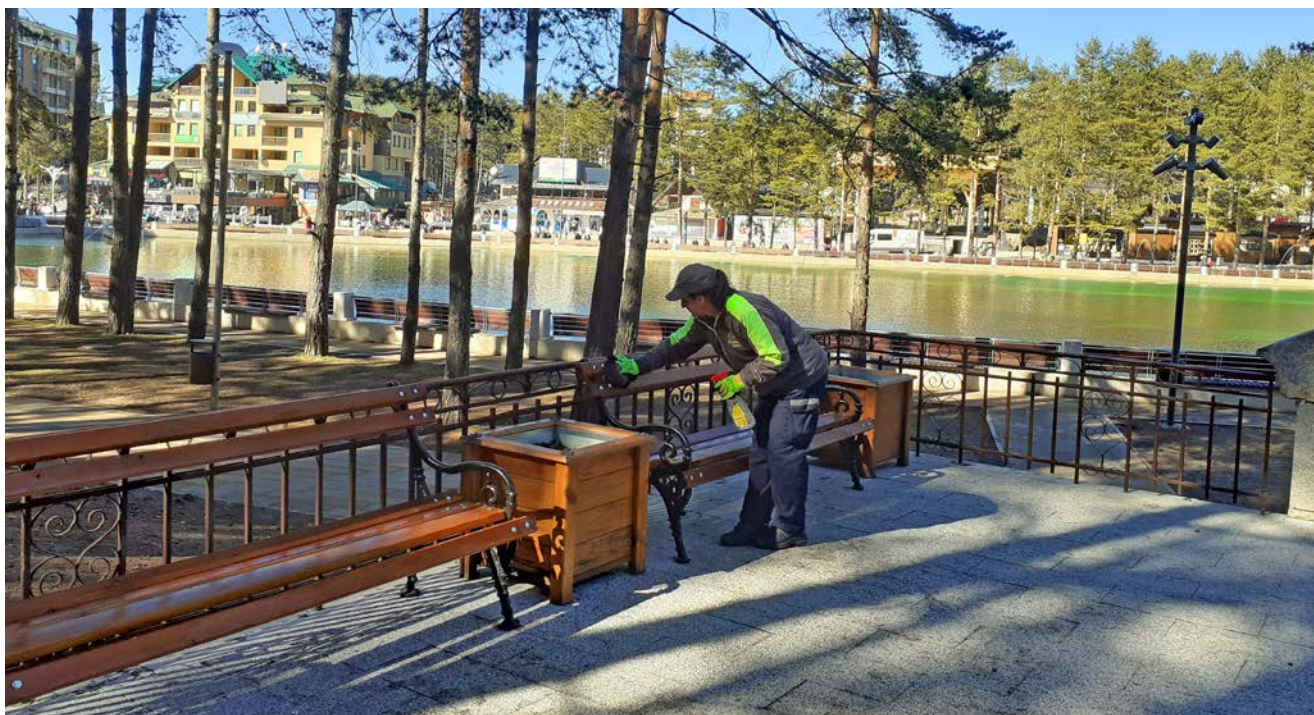
За лепши и чистији Златибор

Наставило се и са постављањем урбаног мобилијара који је кључан за континуирано одржавање хигијене, што посебно долази до изражаја током боравка повећаног броја гостију на Златибору. Постепено се врше припреме за овогодишњу садњу цвећа и уређење зелених површина. Праве се идејна решења на који начин уредити нове јавне површине, а уз њих и планови које врсте садног материјала ће ове године бити заступљене.

– Са лепшим временом, кренуло се и са радовима на

Постављање корпи

Наставило се и са постављањем урбаног мобилијара који је кључан за континуирано одржавање хигијене

изградњи новог пословног објекта на Златибору. У току су радови на формирању темеља, као и они армирачко-бетонски. Вредност инвестиције је око 120 милиона динара, и финансира се средствима локалне самоуправе. Пословни објекат се гради на путу ка Семегњеву, на простору који је Планом генералне регулације и предвиђен за комуналне делатности. На овој локацији налазиће се управна зграда, радионице, магацини, гараже и перioniца за возила, тако да ће све службе овог предузећа бити обједињене на једном месту. То ће омогућити боље функционисање и лакшу организацију

Стигло је 100 нових пластичних контејнера који ће заменити оне металне

посла. Претовар комуналног отпада на овој локацији вршиће се само привремено, јер је предвиђено да буде из-

мештен на нову, а постојећи објекат ће бити искоришћен за гараже и магацински простор.

Нових 85 јавних паркинг места која су недавно обележена на површини између зграде Поште и Амбуланта, надамак Станице полиције и на почетној станици „Голд гондоле“, уведено је у систем наплате слањем СМС поруке на број 8534, или куповином карте на киоску. С обзиром да се ради о локацији која се налази у екстра зони Златибора, цена започетог сата је 100 динара, док месечно коришћење паркинг места кошта 3.200 динара. Наплата паркинга се врши сваког дана од 7 до 21 сат, а проверу врше контролори КЈП „Златибор“.

**Мирјана Ранковић
Луковић**

КЈП „Златибор“ набавило је две двосовинске тракторске приколице вредности 2,6 милиона ди-

нара. Приколице, носивости 8 тона и запремине сандука 11м³, првенствено су намењене за пре-

воз грађевинског материјала и кабастог отпада, али и за друге потребе транспорта.

У ДАНЕ ОКО СРЕТЕЊА ЗЛАТНА ПЛАНИНА ЈЕ БИЛА ИЗУЗЕТНО ПОСЕЋЕНА

Зимске слике Златибора пуног туриста

Више од тридесет хиљада посетилаца дневно одмарало се овде, тражило се слободно место у увелико попуњеним хотелима или у приватном смештају

Како је могуће – туристичка сезона у неповољним епидемиолошким приликама, а посећеност изузетна, нарочито у празничне дане око Сретења? А, управо то је обележило фебруар на Златибору, најпосећенијој планини Србије, одакле су ових дана у јавност одлазиле слике препуних шеталишта око обновљеног језера и Краљевог трга, дугих редова за возњу атрактивном “Голд гондолом” и мноштва младих на снежним скијалиштима и теренима за санкање...

Тако се златна планина ни у тешко време није одрекла звања лидера планинског туризма. Јер, овде се од почетка године број туриста, ван свих очекивања, чак и незнатно и повећао. Посвећеност домаћих гостију српским туристичким центрима, почетак рада већ врло попу-

ларне гондоле, промена изгледа центра Златибора, довољно снега и сунца изазвали су интересовање, па следствено и масовније доласке.

У Туристичкој организацији Златибор објавили су да је на овој планини већ у првом месецу ове године дошло до повећања броја гостију од три одсто у односу на исти период прошле године. Наставило се и у фебруару, посебно средином месеца кад су учи Сретења сви путеви водили на златну планину.

Празнични дан на гондоли

– Дани око државног празника Сретења донели су Златибору одличну посећеност – каже за „Златиборске вести“ Владимир Живановић, директор овдашње Туристичке организације. – Више од тридесет хиљада посетилаца дневно

одмарало се овде, тражило се слободно место у увелико попуњеним хотелима или у приватном смештају. Занимљиви стари, али нови садржаји, посебно „Голд гондола“, привукли су на хиљаде посетилаца. С обзиром да здравствена ситуација још није нормализована, предузели смо све што је потребно да се поштују препоручене здравствене мере. Локална самоуправа је учинила све да одговорност у најпосећенијем планинском центру у овим приликама не буде заборављена. Уз то, Туристичка организација је тим поводом одржала састанке са хотелијерима. Након свега, укупна оцена је да су се поштовале препоручене безбедносне мере и препоруке Кризног штаба, Министарства здравља и Владе Србије у сунчане празничне дане, када је овде тешко било наћи слободан апартман, свуда је бележена добра посета. Очекивано, највећа атракција била је „Голд гондола“, па многи нису могли да одоле а да се не провозају од туристичког центра планине, до врха Торника. Ту је била таква навала, да је све до оближњег пута вијугао ред оних који су стрпљиво чекали на вожњу. Мада су кабине сваки час пристизале и примаале путнике, стајало се у дневним шпицевима и по читав сат у реду код полазне станице гондоле. Тако је настављено изузетно интересовање за ову панорамску жичару којом се за

свега месец дана од отварања возило више од 35.000 туриста, а дневно се током празничних дана и викендом продавало и до 2.000 карата.

Лепота уживо, филмски, и „он лајн“

Тих дана врло популаран локалитет био је и Дино парк, са око пет хиљада посетилаца. Садржаји на отвореном и велико пространство пружили су гостима овог парка услове за безбедно уживање. Више хиљада посета, уз поштовање

свих епидемиолошких мера, забележили су и Стопића пећина, Гостиљски водопад и Музеј на отвореном „Старо село“ у Сирогојну.

– Напоменуо бих да је Туристичка организација током фебруара објавила нове промотивне спотове којима је представила зимску туристичку сезону. Под слоганом „Твој Златибор те чека“ овим квалитетно урађеним спотовима представљени су Ски центар „Торник“ и потенцијали за скијање на Златибору, дочарана лепота пејза-

жа и поглед из кабина најдуже гондоле на свету, приказани обновљен Краљев трг и језеро, нови Инфо-центар на главном шеталишту, и школа скијања Авантура парка. Видео спотови су незаобилазни облик савремене промоције који сликом и звуком верно дочаравају лепоту Златибора, приближавајући садржаје и старим и могућим гостима. Од предстојећих активности у плану је да спроведемо дигиталну онлајн анкету која је везана за наш сајт, важан за информисање туриста о понуди планине и актуелним дешавањима. Ажурираћемо свакодневно сајт, иначе преведен

Током њразника свуда је бележена добра њосења, ња је њешко било наћи слободан аѡарѡман

на четири страна језика, као и нашу интернет презентацију. Предстоји нам снимање нових кратких филмова о Златибору, где фокус (након прошлогодишњих о хотелима) сада стављамо на промоцију сеоских туристичких домаћинстава – најављује директор.

Подсећамо да због неповољне опште епидемиолошке ситуације овде најпре није одржана традиционална „Прштуџијада“, а током фебруара отказан је и Сабор ловаца Србије. Тај највећи ловачки скуп редовно се одржавао на „златној планини“ у протеклих 38 година, са препознатљивим догађајима – од хајке на вука, преко лова на лисице гоничима, стрелачким такмичењима, ловачким балом и другим садржајима, до припремање јела од дивљачи. Овог пута, због пандемије, организатори сабора из Ловачког удружења „Златибор“ одлучили су да 39. скупа не буде. Наставак традиције одржавања те значајне манифестације ловног туризма треба очекивати већ у наредној години.

Т. О. 3.

ИНТЕРЕСОВАЊЕ ЗА ВОЖЊУ НОВИМ ЗЛАТИБОРСКИМ
БИСЕРОМ ПРЕВАЗИЛАЗИ ОЧЕКИВАЊА

Гондолом изнад рајских предела

На почетној станици, која се налази у самом центру овог све траженијег туристичког одређишта, свакога дана могу се видети редови знатижељних посетилаца

Миломир Туцовић

Најдужом панорамском жичаром на свету, златиборском „Голд гондолом“ за нешто више од месец дана рада возило се преко 35.000 људи. Интересовање за

ову атракцију је из дана у дан све веће тако да је, не само оправдала, већ и премашила сва очекивања.

На почетној станици, која се налази у самом центру овог

све траженијег туристичког одређишта, свакога дана могу се видети редови знатижељних посетилаца којима није тешко да чекају и по неколико сати само како би природне лепоте

омиљене планине могли сагледати и из једне сасвим нове перспективе.

– Интересовање посетилаца је изузетно велико, на дневном нивоу имамо више од 1.000 људи, а викендом тај број достиже и 2.000. Цена карте је 1.000 динара за одрасле и 550 за децу. С обзиром да су наши суграђани овај пројекат највише подржали, како својим средствима и ангажовањем, тако и подршком, обезбедили смо попуст од 50 одсто за одрасле, и снизили цену карте за децу на 350 динара. Тако ће бити и убудуће – рекао је Миломир Туцовић, извршни директор „Голд гондолом“.

Путници нису били у опасности ни у данима када је због јаког ветра било неопходно обуставити рад јер су запослени на одржавању жичаре прошли одговарајућу обуку, а имају и искуство стечено на терену. Према речима нашег са-

„
Златиборском „Голд
Гондолом“ за нешто више
од месец дана рада возило
се преко 35.000 људи

говорника, за сада све тече у најбољем реду, а о могућности да жичара у неком моменту из било ког разлога стане, каже:

– Поред основног, гондола има и резервно електрично напајање као и напајање преко дизел агрегата, тако да вероватноћа да неко остане на жичари готово да не постоји. У случају да дође до неке ванредне ситуације наше предузеће има уговор с Горском службом спасавања и код нас су у сваком моменту на терену два човека који би у најкраћем могућем року почели са евакуацијом.

Захваљујући руководству чајетинске општине и ЈП „Голд

**Бранко и Биљана Томић
из Младеновца**

гондола“ дошло је до реализације ове тренутно највеће атракције на Златибору. Своје утиске са нама је поделио и брачни пар из Младеновца.

– Ми долазимо сваког месеца и били смо сведоци почетка градње тако да смо једва чекали да се провозамо. Предивно је, бојазни нема, а над

језером је стварно божанствено – каже Биљана Томић из Младеновца.

– Највише ми се допада предео од језера са успоном ка Торнику, а с обзиром да смо овде чести гости сигурно ћемо се поново провозати – додаје њен супруг Бранко.

Са доласком лепог времена радови на изградњи управне зграде и додатном уређењу све три станице ће се наставити, док ће предност свакако имати набавка додатних кабина да би се редови чекања скратили, што су само неки од планова за наредни период.

Данка Миловановић

У ЧАЈЕТИНИ ОТВОРЕН ПРВИ МЛЕКОМАТ У СРБИЈИ

Право златиборско млеко у свако доба дана и ноћи

Приђеш машини, поставиш флашу, убадиш новац, притиснеш дугме и добијеш свеже млеко, тако једноставно ради овај апарат, па не изненађује што продаја добро иде

Милован Нинчић, пољопривредник из села Бранежаца, на иновативан начин одлучио је да пласира млеко са свог газдинства тако што је увезао и у центру Чајетине поставио – млекомаат – први у Србији. Збуњени а задовољни грађани описују га речима – „Приђеш машини, поставиш флашу, убадиш новац, притиснеш дугме и добијеш свеже млеко“. Тако једноставно ради први аутомат за млеко у Чајетини, па не изненађује што продаја добро иде. Пут млека који води од краве до куп-

Милован Нинчић

ко по кућама у Чајетини. Сад је дошао млекомаат, најновија технологија која је заступљена по Европи, а сада је коначно ту, код нас у Чајетини – каже млекација Нинчић.

Цена млека је 80 динара по литру, а точи се у стаклене боце које купци могу добити или платити при првом коришћењу. Млеко је у млекоомаату на температури од једног до четири степена, простор за сипање се стерилише, а цео процес контролишу сензори који упозоравају власника кад ниво млека у резервоару опадне, или настане

затим ресетује и поново почиње продаја – објашњава иноватор.

Први српски млекомаат привукао је велику пажњу грађана и медија, али и надлежних, па ће Министарство пољопривреде подстакнуто првим српским млекомаатом убудуће субвенционисати набавку ових машина, како је пренела Радио телевизија Србије. Наиме, иновација коју је сточар из Бранежаца увео показала се као добар пример за пословање породичних газдинстава, као и нови пут до тржишта, а према најавама то ће утицати и на јавну полити-

ку на државном нивоу на пољу улагања у пољопривредну производњу. Иначе, сво млеко се добија са Нинчићевог газдинства на којем тренутно има 10 грла, од чега седам крива музара сименталске расе.

– Оне месечно поједу око хиљаду килограма концентрата, једу кабасту храну, сено, а имам силажни кукуруз који им дајем после сваког obroка. Иду на испашу кад крене трава да расте, пошто сам увек у проблему са сеном, па ми запне те морам да докупим. Зато једва чекам да вегетација почне, па да их пустим на испашу. Ја се бавим пољопривредом од своје 12. године, то сам од родитеља наследио... а мајка је и данас са мном у производњи.

Како каже Милован, у плану му је набавка бар још једног млекомата капацитета 100 литара који би поставио у центру Златибора. Овај нови начин пласмана пољопривредног производа је одличан пример како једна породица може поштено да наплати свој рад. ■

У плану је
постављање
још једног апарата
у центру Златибора
капацитета
100 литара

ца скраћен је иновацијом коју је поставио пољопривредник са искуством у производњи и дистрибуцији млека са сопственог газдинства. Од идеје за први српски млекомаат до инсталација испред чајетинске кафане „Музеј“ прошло је око 15 месеци, а Нинчић је уз помоћ пријатеља обавио све процедуре, обезбедио услове и добио дозволе за увоз овог апарата из Италије која, као и остале алпске земље, одавно има велики број млекомата.

– Раније смо предавали млеко ПК „Златибору“, а касније, пре овог апарата, продавао сам људима другарски, литар по литар. Флаширао сам га у стаклене флаше, па кад оставим клинче у вртићу поделим мле-

било какав проблем. Млекомаат ће радити 24 сата.

– После муже на ранчу, млеко иде у лактофриз, а потом га сипам у прохромско буре и довозим или рано изјутра, или увече, да заменим пуно за празно. Стерилизација млека обавља се у самом аутомату, систем се

ЗАШТО ВОЛИМ ЗЛАТИБОР

Лепота, гостопримство и још понешто

На најлепшу српску планину први пут ме је још седамдесетих година довукао Богосав Марјановић, ужички дописник најстаријих дневних новина на Балкану. Да ме части – како је обећао. Али, уместо да заглавимо у кафани, почео је да ме вуцара околу и објашњава топониме. Џаба, јер најјачи утисак оставила су непрегледна стада говеда која су пасла велебиље по усталасаним ливадама докле је поглед допирало.

Познанство и љубав

Био сам истински опчињен: као изданак породице која већ столећима живи у престоници највише животиња „на гомили“ видео сам на Келемегдану, у ЗООлошком врту, данас знаном и као – Врт добре наде. Свеједно, докучио сам да је реч о непроцењивом благу које ће житељима Златибора осигурати напредак и бољи живот. На то су ме навеле и речи Бранка Смуђе, пријатеља из Сурдука, који је као мантру понављао да се свиње гаје једино у равници, а да се говеда и овце могу нахватати само на планини. Проверено је више пута, био је у праву.

Али, најчешће не бива како је измаштано. Тетка моје друге супруге је имала викендицу на Краљевићима, тада Партизанским водама, па нас је послала да у њој са ћеркицом проведемо недељу-две. На моје изненађење, опазио сам да су се она стада крава опасно проредила... али и да је у међувремену никло сијасет одмаралишта и кућа за одмор, а најјачи утисак оставио је Институт за ендокринологију, за штитасту жлезду, окосница здравственог и сваког другог туризма прелепе планине! Заиста, данас је „Чигота“ синоним за Златибор... и обратно. Доцније сам упознао Чуту, мање познатог као професор др Милисав Чутовић, балнеолога чији је предузимљив дух ваљда

допринео напретку целог краја (не виђам га, шта ли је с њим?). Упознао сам на Златибору и кошаркаша чачанску легенду Драгана Кићановића, и Мирослава Илића, народног певача из Мрчајеваца, и академика Драгана Мицића, и извесну београдску балерину чије име не

споминем јер ко зна ко ће читати, и Банета Јанковића, најбољег аутомеханичара из Мионице с којим сам се доцније окумио... и многобројне „домороце“ које бих такође радо узео за кумове!

Чуда никад доста

Моја прва супруга била је стјуардеса у ЈАТ-у и шпартала светом лако, као ја по кафанама. И ја сам тада путовао, али њој је то била свакодневица. С путовања ми је доносила разне поклончиће, а најчешће оне у паковању од 7,5 децилитра. Али, једном јој се омакло да ми донесе млеко?! Беше обично, у четвртасом плавом тетрапаку и купљено у лондонском „кјетерингу“ где су

се све светске авиокомпаније снабдевале оброцима за путнике, као и осталим летећим еспапом.

Нисам гадљив на млеко, али када сам пробао ово, помислио сам да ћу ослепети! Укус је био сличан нашем, али некаква тајанствена нијанса ароме разликовала га је од оног из бакалнице у комшилуку. У ту мистерију ваљало је проникнути!

А разрешење недоумице било ми је све време пред носом: нашло се у ознаци процента млечне масноће и износило је за нас незамисливих 5,8 одсто. Јер, у Србији је уобичајено да се млеку, пре него што уопште стигне до купца, буквално исцеди душа – кроз маслац, сир или друге прерађевине. Што је још горе, по узансима помодне „здраве исхране“, самозвани нутриционисти чак препоручују некакво посно млеко без трунке масноћа!

Због чега спомињем бивше супруге, викендице авиопревознике... Зато што сам недавно у „Политици“ прочитао чудесну а дуго ишчекивану вест – да је у Чајетини први пут код нас постављен – млекомаст! Апарат из којег ће сваки житељ те дивне варошице или њен гост моћи да наточи свеже, управо измужено млеко без икаквих преходних поступака као што су пастеризација, „одмашћивање“, додавање адитива, или паковања у пластику... Ко год да је то смислио, и локалној власти која је то прихватила – капа доле!

Зато, иако су ме здравствене мере због редње изазване новим, опасним вирусом везале за Београд и рођену кућу (ако ме не уније Ковид 19, сигурно ћу мањкати од досаде) – воду газим и долазим. Прво да пробам млеко, затим да заплоним Златном гондолом, а онда редом и по старом, како наиђе. Само још да нахватам неколико млекољубаца, да не путујем сам.

Милош Лазић, Београд

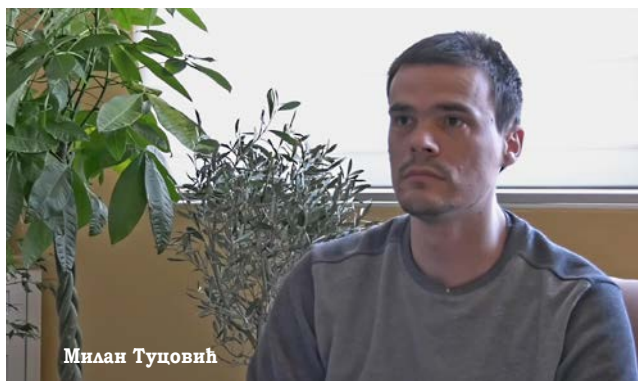
УСКРО ОТВАРАЊЕ ВРТИЋА У ЉУБИШУ

Ново обданиште по мери малишана

Преговори за изградњу вртића посредством фондације „Ђоковић“ започели су још пре годину дана. Уз подршку више од хиљаду појединаца и компанија, кампања „Сезона даривања“ успешно је остварена, потребна средства су прикупљена а отварање вртића очекује се на пролеће.

Фондација Новака Ђоковића позната је по улагању у сеоске средине и трећу годину за редом успешно је реализовала пројекат под називом „Сезона даривања“. Циљ овогодишњег пројекта било је прикупљање средстава за отварање два вртића, од којих би један био у Љубишу. На радост родитеља и малишана са овог поднебља, вртић ће за неколико месеци почети с радом, па ће деца бити омогућено да на време почну са квалитетним образовањем.

– За то издвојено одељење у

Милан Туцовић

Љубишу трајала је донаторска кампања неколико месеци, а одазвао се велики број донатора у складу с могућностима. Услов фондације био је да и локална самоуправа допринесе овом пројекту са одређеним новчаним средствима тако да је Општина издвојила 3.500.000 динара а фондација 6.500.000 за грађевинске радове, с тим да ће фондација опремати простор намештајем и дидактичким материјалом – рекао је Милан Туцовић, пе-

дагог Предшколске установе „Радост“ у Чајетини.

Захваљујући доброј сарадњи са руководством издвојеног одељења Основне школе „Саво Јовановић Сирогојно“ у Љубишу, нови вртић налазиће се у просторијама ове установе. У току је прикупљање средстава од других донатора које траје до краја фебруара, након чега ће уследити радови на реновирању и адаптацији већ постојећег простора.

– За почетак смо мапирали

осамнаесторо деце са простора Љубиша и Беле реке која ће похађати програм – наставља искусни педагог. – Сматрамо да је то значајан пројекат за ову месну заједницу. Деца ће тај програм бити од великог значаја и за даље школовање, а наша искуства су показала да су малишани из сеоских средина у којима су похађала вртић ту и остајала, и завршавала и основно образовање.

У ишчекивању новог објекта за најмлађе, у просторијама Предшколске установе „Радост“ у Чајетини основано је саветовалиште намењено едукацији родитеља, где ће им на располагању бити литература на тему дечјег развоја, карактеристика њиховог одрастања коју могу позајмити на читање а односи се на дечји развој, карактеристике одрастања деце и могуће тешкоће, као и о прилагођавању на вртић.

Данка Миловановић

Захваљујући доброј сарадњи са руководством издвојеног одељења Основне школе „Саво Јовановић Сирогојно“ у Љубишу, нови вртић налазиће се у просторијама ове установе

ДЕЛИМИЧНА ОБНОВА УНУТРАШЊОСТИ ЧАЈЕТИНСКОГ ХРАМА

Дао Бог и добри људи

Храм Светог Архангела Гаврила у Чајетини подигнут је 1890. године добровољним прилозима и легатима људи оног времена. Тај храм је у више наврата обнављан, а несумњиво је да ће чак и прошла, 2020. година бити врло позитивно обележена у историји ове чајетинске светиње.

Проблеми изазвани епидемиолошком ситуацијом доста су успорили и одложили поједине планове, а према речима протонамесника Петра Лазића на чајетинском храму урађено је и више од очекиваног. Електроинсталација је потпун обновљена, у току су молерски радови, као и обнова ситног црквеног инвентара, а уређење храма упоредо прати уређење цркве у Алином потоку.

– На храму је замењена столарија, што је била једна од озбиљних мука, урађен је нови мермерни под с подним грејањем, па је са иконостасом који је летос завршен црква добила потпуно нови изглед, па је и нама који смо свакога дана овде у неким тренуцима непрепознатљива. Ако Бог

Протонамесник
Петар Лазић

да и сва неопходна папирологија буде завршена, по Васкрсу ћемо кренути и са живописањем – обећава старешина храма у Чајетини.

Захваљујући великом одзиву донатора и помоћи локалне самоуправе прикупљена су значајна новчана средства, без којих ништа од урађеног не би било могуће.

– Локална самоуправа је носилац свега, али и привредници у складу са делатностима којима се баве, а међу њима свакако „Спортски центар“, КЈП „Злати-

бор“ и ЈКП „Водовод Златибор“. Прошли пут сам помињао бившег, нажалост покојног директора Рада, са којим смо имали добар однос и одличну сарадњу која се, срећом, ни данас није променила. Због тога осећам потребу да се посебно захвалим садашњем директору господину Ђокићу, који је наставио истим темпом – каже протонамесник Петар Лазић.

Што се тиче парохијског дома, крупним корацима се иде ка остварењу свих планова. Електро и водоводне ин-

сталације се приводе крају, спољашња столарија је поручена, а оно што предстоји су радови на партерном уређењу, фасада и унутрашњи радови.

– Искрено, када је реч о парохијском дому, сигуран сам и смем да обећам да ћемо, ако нам ситуација са епидемијом дозволи, 26. јула први пут славу цркве, Сабор Светог Архангела Гаврила, прославити у новоизграђеном парохијском дому – тврди старешина храма у Чајетини.

Данка Миловановић

ШКОЛА КОЈА СЕ ВОЛИ

Од снова до стварности

Подразумева се да један од најважнијих туристичких центара Србије и овог кутка Балкана има сопствену школу која ће ваљано пратити даљи развој те важне гране, а радознале можда занима шта о томе мисле њени ученици

Угоститељско-туристичка школа из Чајетине позната је као установа која окупља ученике заинтересоване за њене образовне профиле не само из наше општине. Иако је већина ученика из Чајетине, са Златибора и овадшњих сеоских месних заједница, у ову школу се дуги низ година уписују и млади из Прибоја, Нове Вароши, Ужица, Пожеге, Косјерића... Једну од важних улога у томе свакако имају школска представљања такозваних образовних профила која се обављају сваке године.

Једна од девојака која је одабрала ову школу управо захваљујући том начину представљања је Јована Пурковић из Косјерића, сада ученица друге године на четворогодишњем смеру кулинарског техничара.

– Одувек волим кулинарство, па ме је заинтересовало представљање тог смера коју је школа из Чајетине предузела у време када сам бирала којим путем даље. Станујем приват-

но у Чајетини, прилично брзо сам се одомаћила и прилагодила новој средини. У сваком случају, у нашим годинама свакако је лепо одвојити се од родитеља на неко време – каже Јована уз смех, додајући да се нада да ће, по завршетку студија, запослење пронаћи негде изван овог дела Србије.

Из сличних разлога исти смер најукусније примењене уметности под капом небеском, уписао је и Златиборац Павле Павловић, који је тек на првој години.

– Заволео сам кулинарство још у петом-шестом разреду и због тога сам се одлучио да упишем овај профил. За сада ми добро иде, релативно сам нов у овоме с обзиром да сам на првој години. Ако све буде како треба, надам се да бих могао негде у овом крају пронаћи и запослење.

Дечја љубави за посао будућности

Образовни профил комерцијалисте релативно је нов у програму школе. Међу учени-

цима који су уписали овај смер је и Ања Јечменица са Златибора, ученица друге године.

– Занимљиво је да уопште нисам планирала да упишем овај смер, али ми се временом допао. Врло је корисно, предмети су занимљиви... Е, сад, да ли ћу се сутра бавити овом струком, не знам. Искрено, више бих волела да се бавим језицима, енглеским пре свих. Такође, похајала сам курсеве немачког, а волим и руски. С обзиром да ми бака живи у Београду, волела бих да тамо пронађем и запослење.

За разлику од деце из ове општине, ученицима који долазе са стране један од могућих проблема вероватно је и прилагођавање на нову средину.

– У почетку ми је било мало теже, никога нисам познавала, али сам се врло брзо прилагодила. Иначе, љубав према кулинарству развила сам поред маме, а настојим да се посветим послатичарству. А, што се посла тиче, за почетак ћу можда тражити нешто у овом делу

Србије, али бих, због неких личних искустава, доцније волела да одем некуд даље. Ако буде прилике, са другарицом планирам да једном отворимо сопствени ресторан... мада нисмо искључили ни одлазак у иностранство, пре свега у Грчку – рекла је Сара Ђуповић из Прибоја, ученица завршне године (четворогодишње) школе за кулинарске техничаре.

Спортски живот

Захваљујући томе што је некад тренирао кошарку и да је с клубом био у прилици и раније да долази у Чајетину, Марко Лојаничић из Акмачића, код Нове Вароши, није имао потребе за некаквим нарочитим уклапањем у нову средину.

– Добро сам се прилагодио овде, и врло брзо. Иначе, с обзиром да моје одељење ради по систему такозваног дуал-

ног образовања, тренутно сам на пракси у хотелу „Палисад“, где сам поштено плаћен за свој рад, а надам се да је тиме увећана могућност за добијање посла јер на тај начин успостављамо иницијалне контакте – каже Марко, ученик другог разреда у комбинованом одељењу куvara и конобара.

Ученик тог одељења је и Урош Зечевић из Пожеге, који је друга година школовања за образовни профил конобара.

– Задовољни смо како функционише концепт дуалног образовања – каже овај симпатични момак, па додаје уз смех. – Ђачку праксу, уз новчану накнаду, обављам у „Фениксу“ на Златибору. И задовољан сам јер, што се каже, „могло је и горе“. Станујем у Чајетини, а рукомет тренирам у Ужицу и путујем тамо-амо, међутим то није неки проблем. Смене су ми углавном пре подне, тренинзи по подне, па стижем.

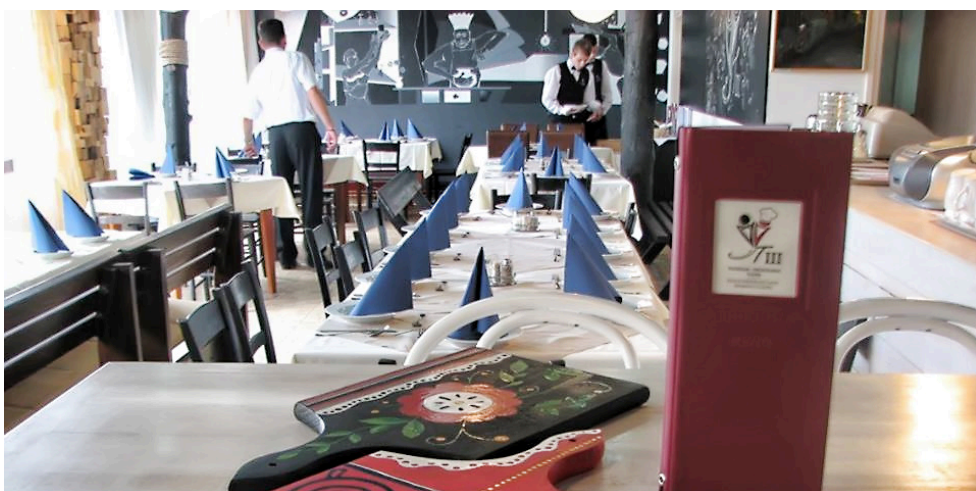
За разлику од Уроша, коме су школа и спортско борилиште одвојени, неким ученицима је управо чињеница да се баве спортом одредила где желе, и шта да упишу, пре свега како не би путовали. Матија Величковић, ученик првог године на смеру туристичко-хотелијерских техничара, члан је и млађе селекције Фудбалског клуба „Златибор“.

– Како се бавим фудбалом, овако лакше успевам да се посветим и школи, и тренинзима. За сада, добро је. Надам се да ћу уписати факултет, а потом бих потражио посао негде даље.

Слично размишља и Данило Весовић, јуниор КК „Златибор“, ученик треће године туристичко-хотелијерског смера.

– Због тренинга, свакако ми је лакше да школу похађам у Чајетини јер нема губљења времена на путовања, нити усклађивања смена са тренинзима. Надам се да ћу наставити даље са студијима у Београду, па прижељкујем да посао, кад за то дође време, пронађем негде са стране.

Занимљиво је да су ученици с којима смо разговарали сложни у оцени да је непосредна настава неупоредиво боља него „он лајн“ учење на даљину, које су школе у Србији прихватиле приморане ванредним условима ширења пандемије опасног вируса. ■

ЧАЈЕТИНСКА ОШ „ДИМИТРИЈЕ ТУЦОВИЋ“ У ПРОЈЕКТУ
„ИГРАЈМО ЗАЈЕДНО – УЧИМО ЗАЈЕДНО“

Сва су деца наша

Овај пројекат започео је у септембру 2018. године и спроводи га Специјална Олимпијада Србије у сарадњи са 12 клубова за децу и омладину са посебним потребама, и основним и средњим школама у 14 различитих заједница широм Србије

**Specijalna
Olimpijada
Srbije**

Основна школа „Димитрије Туцовић“ у Чајетини прикључила се акцији под називом „Играјмо заједно – учимо заједно“ у организацији Специјалне Олимпијаде Србије и СНФ фондације. Циљ овог пројекта је повећање броја спортиста, њихових партнера и тренера, као и развој броја инклузивних спортова и повећање свих инклузивних активности у нашој земљи.

Пројекат „Играјмо заједно – учимо заједно“ започео је у септембру 2018. године и спроводи га Специјална Олимпијада Србије у сарадњи са 12 клубова за децу и омладину са посебним потребама, и основним и средњим школама у 14 различитих заједница широм Србије.

– Специјална Олимпијада Србије у свом оквиру има 87 придружених школа и ми смо једна од оних која им се придружила ове године. Уз нас, са територије Златиборског округа меморандум о приступању је потписала и основна школа „Алекса Дејовић“ из Севојна – каже нам Ана Васиљевић, наставница историје у ОШ „Димитрије Туцовић“ из Чајетине.

У овај пројекат су укључени и Београд, Нови Сад, Зрењанин, Панчево, Јабука, Чачак, Крушевац, Крагујевац, Ниш, Пирот, Врање и Лесковац. У тим градовима биће састављени инклузивни тимови који ће у свом саставу имати по десет спортиста Специјалне Олимпијаде Србије (особе са интелектуалним потешкоћама) и десет ученика из редовних школа (млади без тог проблема у развоју) узраста од 12 до 21 године.

Милка Васиљевић

Ана Васиљевић

Кад би сви

Малишани имају чудно својство да једном одрасту, али међу њима има и оних којима је намењено да заувек остану деца. Помоћи њима, за свакога честитог човека је света дужност, али до оснивања Специјалне олимпијаде Србије том часном обавезом бавили су се само ентузијаста, и то спорадично, понекад без подршке окружења.

На пример, годинама у Горњем Милановцу, тако рећи у комшилуку, постоји школа кошарке у којој скупа са својим вршњацима тренирају и деца са посебним потребама. Њихово искуство је обећавајуће, јер је развој те деце значајно убрзан, а пратеће појаве све ређе.

Срећна је околност да су се у овај подухват, уз локалну самоуправу, укључили и племенити појединци који својим радом и прилозима буде наду – и деци, и родитељима, и нама.

– Циљ пројекта је повећање броја школа, ученика и наставника који су укључени у Специјалну олимпијаду Србије, односно допринос развоју нових инклузивних спортова и различитих спортских активности деце у локалним заједницама, као и повећање броја ин-

клузивних активности у нашој земљи – објаснила је Ана Васиљевић.

Заједничким тренингом ови тимови ће се припремати за локална такмичења која ће бити организована у њиховим градовима.

Данка Миловановић

У оквиру Међународног програма еко школе, ОШ Димитрије Туцовић већ седам година успешно реализује различите пројекте. Ове године су то „Енергетска ефикасност у школама“, као и пројекат „Свака лименка се рачуна“ за који су расписани литерарни и ликовни конкурс, а почело се и са радионицама о значају рециклаже лименки.

Током фебруара су почеле прве активности у оквиру пројекта „Свака лименка се рачуна“. Расписани су ликовни и литерарни конкурси, а у оквиру Еколошке секције на Златибору и Чајетини реализоване су прве радионице о значају рециклаже лименки и начину њиховог правилног одлагања.

ДВА ПРОЈЕКТА ОШ „ДИМИТРИЈЕ ТУЦОВИЋ“ НАМЕЊЕНА ОЧУВАЊУ ЖИВОТНОГ ОКРУЖЕЊА

Буђење еколошке свести најмлађих

”
Почетак реализације пројекта „Свака лименка се рачуна“ Основне школе „Димитрије Туцовић“

– Бавили смо се разним активностима у циљу заштите и очувања животне средине и стицању неких знања, па смо с тим у вези одржали едукативне радионице за ученике 8. разреда који су били укључени у вршњачку едукацију и већ реализовали прву радионицу са ученицима од петог до осмог разреда. Ових дана ће управо ови ђаци пренети своја знања млађим другарима – каже Зорица Мило-

сављевић, координаторка Еко школе.

Одређен је дан у недељу када ће ученици доносити лименке од куће. Презентација са радионице је постављена и на „Гугл учионици“ Еколошке секције, где је могу погледати сви ученици, а истовремено се ради на још једном пројекту.

– Други пројекат је „Енергетска ефикасност“. Ми смо расписали и литерарни и ли-

ковни конкурс у вези ове теме, и он траје до краја фебруара. Пошто је 5. март Светски дан енергетске ефикасности планирамо да одржимо едукацију Савета за одрживи развој где ће бити говора о значају овог датума. Ове године ћемо узети учешће у акцији „Сат за нашу планету“. Имамо идеју да заинтересовани наставници са својим ученицима сниме кратке филмове на тему енергетске ефикасности, као

што смо то чинили претходних година.

Много је идеја, каже професорка Зорица Милосављевић, као и добре воље за њихово остваривање. Дobar подстрек деци за учешће на конкурсима су награде које ће добити, али је пре свега важна свест колико је њихова улога, и улога чланова локалне заједнице, битна у процесу очувања окружења.

Миријана Ранковић
Луковић

ВЕЛИКИ ЉУДИ МАЛЕ СРБИЈЕ: ЉУБИВОЈЕ РШУМОВИЋ

Живот у сонетним венцима

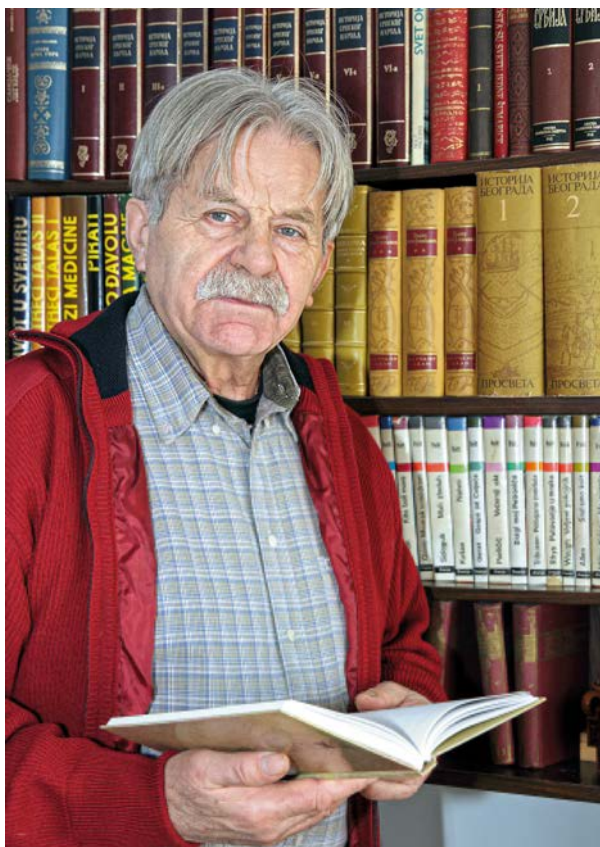
Пре четири деценије Српска књижевна задруга објавила је дело „Сјај на прагу“, његов необичан пројекат у којем су се уз остале затекло и сонетн венци Кућа – посвећен родитељима, и Браћа – намењен тројици синова. Што би се рекло, коренима и ластарима. Тридесет година доцније осванула је и књига „Кућа са окућницом“, која читаоца може да наведе на некакво чудесно „упутство за употребу“, или бар на водич кроз његову поезију. А, ако ико тако важан део живота успе да удене у стихове сонетних венаца – свака му част! Ето зашто је Љубивоје Ршумовић из малог златиборског села Љубиша велики писац. Јер, Бранислав Нушић је своју веселу биографију сместио у невелику свешчицу (и обавезну школску лектуру), Бориславу Михајловићу је „Аутобиографија – о другима“ једва стала у два тома, Дејану Медаквићу је за „Ефемерис“ било мало и свих шест књига, чиме је надмашио и нобеловца Винстона Черчила, док су Ршуму за све то биле довољне песме. Написао их је сијасет, и свака му је потекла из душе, из сећања, и из надања.

Могло би се о дубини промишљања и вештини писања онолико, али боље је то оставити мудријима. Јер ово је прича и о нама, о нашим очевима, браћи и синовима, и о планини која златним нитима успева да нас увезе у једну породицу. Код њега се то открива у необичном обичају да, кад мора негде да наведе адресу, њу описно сведе на „Љубиш, слободна територија“.

Има оних који готово с подсмехом спомину да је Ршум дечји писац, заборављајући при том да је дете титула, и да нема везе само са датумом у крштеници већ се односи на стање духа, оно добро, неискварено, неспутано, радознано... (камо лепе среће да смо сви сачували то дете у себи)!

Вољом Оног Горе и ових доле овај текст није настао кроз разговор, па зато у њему нема оних скривених порука које се читају из очију, нехотичног покрета, уздаха, натуштених обрва, срдачног осмеха... већ само написаних и преписаних речи. „На даљину“, како то кажу одрасли, а млађарија превела на „on line“ да би их остатак света разумео.

Постоји у нас необичан часопис „Национална ревија“ који је себи као свету дужност

Читам, дакле постојим

Свако има неку књигу коју чува као реликвију, враћајући јој се више пута у животу не би ли пробудио успомене или открио нека нова, друкчија значења порука које носи. Некоме је то Свето писмо, неком Буквар који је наследио од бабе, једном „Тил Ојленшпигел“ и „Робинзон Крузо“, другом, „Рат и мир“, „Глембајеви“, „Време смрти“... Има оних којима је та књига и једина, не треба им друга.

Само на Златибору, уз „обавезну кућну лектуру“, можда ће се затећи и Ршумова „Кућа са окућницом“, да подсећа брђане одакле су, ко су, и куда ће стићи.

наменио да објављује само оно најлепше из Србије, па се зато штампа и на енглеском и руском, а ускоро ће и на немачком и француском језику. Намењен је нашим људима у расејању и пријатељима Србије у свету, а имамо их. Част је наћи се међу његовим корицама, што је једном озарило и Ршума. Испод је потписан Бранислав Матић, песник, приповедач и уредник.

Дописивање и преписивање

Већ летимичним читањем тог текста лако је докучити да га је написао његов главни јунак, а да су остало уредничке интервенције, претеривања или дописивања. Зато без стида може да се искористи и овом приликом, јер није реч о лухом преписивању, већ само

о цитирању. Ево шта је он написао.

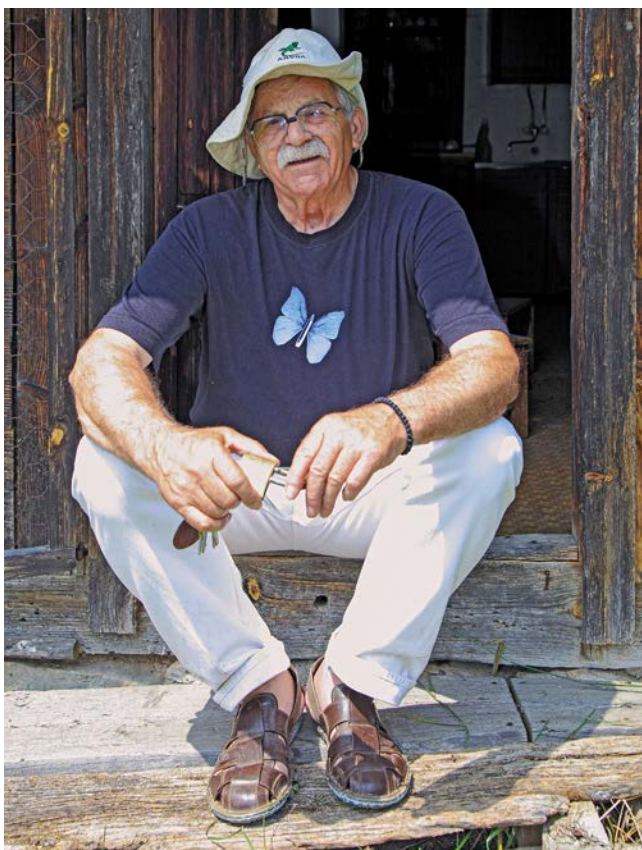
Сад ми је коначно јасно: кад се човек роди и одрасте на Златибору, онда му Златибор постане мера за све у животу: за љубав и лепоту, за пријатељство и нежност, за доброту и успех! Моја личност се, између осталог, формирала уз оптимистичку песму „Златиборе, мој високи боре, ја се пењем теби у врхове!“ Она ме вукла за уши, из хоризонтале у вертикалу. Пети се, освајати врхове, то је временом постало моја опсесија и сврха живљења.

Љубиш, у коме сам се родио и провео детињство, и Златибор о коме сам написао своје прве стихове, постали су завичај свега што сам у животу написао и свега што сам урадио. Учитељица Милица Вођевић је у мени препознала нешто различито од остале деце. Ја сам се одушевљавао књигом као предметом, и као кључем тајни које треба одгонетнути читањем. Давала ми је књиге да читам, неке ми је и поклањала. А онда ми почела набављати идеје о чему да пишем и како. Није била песник, али је волела поезију, као свака осамнаестогодишња девојка у то послератно време.

Моји родитељи су били сиромашни земљорадници, богати душом. Мајка, из имућније куће Симовића из Гостиља, удала се из љубави за Михаила, сиротана (мајка му је умрла при рођењу, отац три дана касније од шпанске грознице, 1918), а могла се удати за учитеља или деловођу. Рођен сам и благословен том љубављу! Оца је одгајила његова баба, а моја прабаба Аника, вредна и радиња удовица, која је и моју личност обликовала својом стаменом отреситошћу. Васпитала ме оскудица у којој смо живели, а школовао језик српских народних јуначких песама и гусле деде Стевана. Мајка је, као највећу драгоценост, чувала у сећању једну песму Змаја Јове, коју је брату и мени непрестано рецитовала. Песма се зове „Кад је Боже земљу стваро“, и та песма је у темељу моје стваралачке личности.

Рађање песника

Песме које су деда Стеван и деда Божо певали уз гусле нисам сматрао књижевношћу. Чак ни Змај Јовину песму коју ми је мајка рецитовала. Они су то читали из својих глава, а

Пред кућом у Љубишу

Са синовима и унуцима

не из књига. Нисам уопште знао шта је то литература, али сам наслућивао да је књижевност свакако оно што пише у књигама. Читао сам мајчину читанку из основне школе, која је била пуна прича о борбама српских комита против Арнаута. То је за мене била занимљива књижевност. Добио сам од некога књижицу Велика трка ексера и потковице. Знао сам шта је ексер, и шта је потковица, па ми је било занимљиво како они постају од гвоздене руде која се копа у руднику. А онда је отац донео из Чајетине једну свешчицу са цртежима, касније сам дознао да се то зове стрип, под насловом Три угурсуза. Смешни ликови, духовит текст и цртеж као божански рукопис, учинили су да почнем и сам да цртам стрипове и карикатуре. Касније се испоставило да ми је то помогло да се школујем у Ужицу, јер су Вести лепо плаћале моје карикатуре.

Треба веровати онима који кажу да добар писац „мора да се роди“, јер је доказано да се гени могу преносити с колена на колена. А гени су, претпостављам, носиоци и неког талента за одређену уметност, или вештину друге врсте. Ипак сам сигуран да фасцинација у детињству има пресудну улогу у стварању писца. Да је моја учитељица у трећем разреду основне школе, Милица Вођевић, поцепала песмуљак који је запленила док сам га дотурао свом другару Саву Јоксимовићу, и да ме казнила, ја бих данас био лекар интерниста у пензији, а не песник. Тај песмуљак је гласио: „Има један Саво, / крај бабе је спава, / па се баба мрднула, / па је

Саву прднула! / Баба, баба, баш си груба, / сад наш Саво нема зуба!“ Многи учитељи би то сматрали безобразлуком који залужује казну, али Милица није тако мислила. Позвала ме на страну и похвалила, „јер је песмица смешна“, али ме питала да ли сам видео негде да Бранко Ћопић употребљава реч „прднула“. Рекао сам да нисам видео. Онда ми је одржала лекцију о књижевном језику, којим се пишу књижевна дела, и задала ми да за сутра напишем једну песму о најлепшој планини на којој живим, о Златибору. Написао сам „Златиборе, ти си злато, ја те волим зато“, онда је она рекла да песма мора бити дужа, да је наставим у том стилу, па сам дописао још неколико стихова: „Златиборе, о планино, / на теби се живи фино. / Не сме нико да те дирне, / ни потоке твоје мирне. / Ту ми живе отац, мајка, / Златиборе, ти си бајка.“

Она је ту песму послала у Пионирске новине и ја сам добио награду, графитну оловку са гумицом за брисање на врху. То је одлучило да се посветим писању. Та врста подршке у детињству од учитеља, а понајпре од родитеља, неопходна је.

Планинска Одисеја

У свет се отиснуо као дечак да би у Чајетини уписао нижу гимназију, као данашњи пети разред основне школе. Очекивао је град окован бетоном, а дочекала га је варошица зарасла у зеленило. Тај први сусрет га је окуражио и одагнао све дечје страхове. После је све било лакше – и виша гимназија коју је похађао у Ужицу, и факултет који је упи-

сао у Београду, па и живот који га је заскочио након дипломирања. На све то, успео је по очевом завету да буде и чврст ослонац млађем брату Миливоју, у Чајетини, у Ужицу, а коначно и у Београду. У животу, уопште.

Ризница

Многи богатство мере новцем и имањем, а само неки исказују бројем пријатеља које су стекли, слика које су насликали, песама које су испевали, књига које су објавили и награда и признања која су получили. Мање их је. Срећом, има их.

Али зато се уметници, где год се затекли, осећају као своји на своме, увек окружени најближима. Због тога, кад Ршума когод упита где је а он му одговори – „Ево ме код куће“ – та одредница може значити Београд, Љубиш, Златибор, Ужице, Марс, Неготин, Копенхаген, Лозница... да те Бог сачува.

Још црње је са растојањима, јер у планини и међу горштацима она се никада нису исказивала у километрима пута, већ оном чудном временском одредницом „Ту сам близу, на три цигар дувана“, или колико је потребно да се испуше три цигарете.

Причу о Ршуму невични би једва спаковали у роман, да наведу књиге са његовим потписом нема простора, а слично је и са признањима којима се до сад овенчао. Што рече неко, било би много лакше побројати она која није добио. Преостаје нада да ће и ова кратка цртица бацити бар мало светла на његов лик, и његово дело?

М. С.

ВИТОМИР ГУКИЋ: НАЈБОЉЕ ПРИЈАТЕЉЕ СТЕКАО У КАФАНИ

Све се може кад се људи сложе

Млађи слушају старије, али се око свега договарамо, глава куће да „шефује“ не постоји, сви раде све – вели вредни домаћин из Криве Реке

Витомир Гукић је рођен у Кривој Реци 1958. године. Основну школу је учио у родном селу и Мачкагу, а у Ужицу свршио саобраћајну. По повратку из армије радио је у неколико предузећа, а најдуже се задржао у „Инексу“ где је радио 18 година као возач, набављач и магационер. Почео је да се огледа у приватном послу као трговац и угостиатељ 2001. године, кад је напустио стару фирму, мада је управо од „Инекса“ закупио пословни простор, некад кафана „Музеј“, у којој је данас пекара и кафана „Вито“ које од настанка послују као породична фирма у којој, поред супруге Милунке, раде и два сина са својим породицама.

– Најважнија је слога – каже Вито. – Млађи слушају старије, али се око свега до-

Милунка и Антоније

говарамо. Глава куће не постоји да „шефује“, и сви раде све. Па, ако треба у Чајетину, сви смо тамо, ако устреба на село, сви смо у селу. А када је морање, и унука притекне

у помоћ... иако јој је само 13 година.

Чување традиције

На селу има лепо срећену кућу. Слаже се са свим ком-

шијама и помажу се узајамно. Сваког дана пију кафу код другог. Слога влада као мало где.

– Чак и кад неком устреба вишедневна помоћ је-

Улану је увећање стада,
бар до педесет

дан другом прискачемо и остављамо домаћинство на гледање. Кад ја негде идем, комшија Гвозден ће водити рачуна као да је његова кућа, обавиће све послове као и ја: намириће стоку, живину и кера пазећи на кућу док се не вратим. Ако нешто устреба, у пола ноћи да се чујемо – ту смо. Тако је и с осталим комшијама.

Крајем маја, кад крену косидба и већи пољски радови зна да буде доста посла. Онда мушкарци мало више потегну, па жене остају у радњама по цео дан. Пошто Вито има подоста ливада, прилично је и посла јер на њивама сеје пшеницу, јечам и зоб за исхрану стоке. Има и свој млин за мељаву, али када крене балирање, од комшија позајмљује балирку и трактор, јер нема своје.

– Без икакве надокнаде комшије ми позајме потребну механизацију, једино што је на мени је да наточим нафту и купим канап. Али, када дође време да њима затраже, зна да ћемо ја и моји прискочити у помоћ. Од кад сам се скрасио у пензији, регистровао сам пољопривредно газдинство и почео да се бавим сточарством. Набавио сам такозвана уматичена грла винтерберг оваца,

Витомирове
снахе

35 комада, а планирам да увећам стадо бар до педесет, а ове године ћу купити трактор с прикључцима захваљујући субвенцијама.

Само једно црвено слово

Радно време почиње у пет изјутра, а завршава се у десет саги увече. То важи за целу породицу, без изузетка. Тајна успеха је ипак слога, јер ако тога нема, нема ни напретка. Али, никад се није жалио, што је додатно допринело остваривању снова. Пријатеља има у целој бившој Југославији, чак и по свету – у САД-у, Швајцар-

ској, Немачкој, Аустралији... с којима се и дан-данас чује телефоном. Каже се да човек вреди онолико колико пријатеља има, што се на Витовом примеру најбоље може докучити, јер када је тешко оболео, када му је живот висио о концу, ко зна шта би било и како би се скончало да у по-

моћ нису притекли другари.

Из Криве Рече су га одвели у Београд, у Клинички центар Србије, где је обављена операција која га је отела из наричја смрти. То су људи са којима се Вито и данас редовно виђа и посећује. А, што је најзанимљивије – све њих је упознао у кафани!

Вито је, иначе, веома побожан човек и слави Светог Ђорђа. Тог дана у његовој кући окупи се бар стотинак гостију. Заслужио је и више, јер је увек помагао свима којима је помоћ била потребна.

Мирослав Весовић

„
Уз помоћ субвенција
ове године ће
набавити трактор
с прикључцима

ЧУДО У ГОСТИЉУ

Алпски сир са Златибора

*Јединственом
рецептуром
до врхунској
производа*

Три године је био по-моћник бармена, па бармен, радећи у елитним београдским ресторанима. Добио је сертификат сомелијера и за време курса упознао се са разним врстама врхунских вина. Тако му је синула идеја да се посвети производњи сира који би се могао упарити са винима. Тада је почео да размишља о повратку кући. У међувремену, упознао је и будућу супругу која га је подржала у тој намери.

Мирко Мијаиловић је Гостиљац, један од ретких који се вратио у своје родно село. И не само то: довео и своју супругу Сару са којом има и синчића од годину дана. Сара је одлучила да напусти благодети веллеграда и крене за Мирком у Гостиље, у засеок Митровићи, где су их широка срца дочекали његови родитељи и бака.

Домаћинство се води на оца Михаила који се бави пољопривредом, углавном

„Домаћинство се води на оца Михаила који се бави пољопривредом, углавном сточарством“

сточарством. Имају десет крава сименталске расе од чијег млека производе сир. То је управо оно што је тема ове приче.

– Још док сам био у Бео-

граду, размишљао сам чиме бих се бавио када се вратим кући, на село. Видео сам прилику у туризму и у производњи сира, јер је млеко сировина којом сам највише

располагао. По повратку у Гостиље једно време смо се бавили издавањем соба, али смо с тим престали када смо добили дете.

У међувремену, Мирко и Сара су набавили најнеопходнију опрему за производњу полутврдих и тврдих сирева.

– По повратку кући, трагао сам по интернету и експериментисао и тако дошао до рецепта за сир који производимо. Од више различитих рецептура направио сам јединствену коју ми користимо, а наш производ бих сврстао у категорију алпских сирева.

Причу даље наставља Сара и објашњава:

– За само један килограм сира потребно је од 12 до 15 литара млека. Његов особен укус произилази управо од млека крава које се већим делом године налазе на паши, а зими се хране сененом покошеним са тих ливада или богатом квалитетном

Пилотирање хеликоптером

Доласком на село, Сара није заборавила младалачки сан – пилотирање хеликоптером! Нада се да ће ускоро наставити са летењем изнад чудесних врхова Златибора, возећи и туристе, и своје суграђане.

Мирко Мијаиловић је Гостџиљац, један од рејких који се враћио у своје родно село. И не само то: довео је и своју суграђанку Сару са којом има и синчића од годину дана

планинском храном. Зрење сира траје најмање четири месеца, па до годину дана. Што дуже одлежава, укус му је лепши. То је мала производња и зато не можемо да подмиримо потражњу тржишта. У сваком моменту имамо резервисано 20 до 30 килограма сира које купци стрпљиво чекају и до месец дана, а то нам најбоље говори о квалитету и укусу нашег сира.

Овај млади брачни пар је изузетно захвалан на помоћи Општини Чајетина и Еко аграру за субвенције које су до сада добили. Таква по-

моћ им је добродошла јер су они још увек на почетку. Доласком им туристи из многих градова наше земље, па и из иностранства који су чули за њихов сир. Након дегустације, мало ко може да одоли а да га не купи. А најзанимљивије је да се већина

њих поново враћа. Иначе, иако Мирко њихов сир препоручује као „мезе“ уз аперитив, свакако је бољи у комбинацији са добрим винима. – Имамо у плану да производњу сира повежемо са туризмом тако што ћемо изградити салу за дегустацију

и проширити смештајне капацитете. Јер живот на селу није лак, али уз подршку родитеља, комшија и општине све је неупоредиво лакше. А љубав се свакако подразумева – завршава своју причу овај млади брачни пар.

Мирослав Весовић

Имају десет крава сименталске расе

Мирко њихов сир препоручује као „мезе“ уз аперитив

Мирослава Пашић-Гајовић

ЧУДНИ СУ ПУТЕВИ ГОСПОДЊИ (1)

Сведочанство о др Александру Бокареву, првом среском лекару Златибора, сачињено по замисли Милана Сјамановића, председника оштинске Чачејине

Александар Бокарев

УМЕСТО ПРЕДГОВОРА

Кад душа занеми

Пуши Гасиодни неусиоведими била је устаљена, и као по правилу, једина реченица коју би, сасвим тихо, изговарао др Александар Бокарев онда када је очигледно избегавао прави одговор на питања радозналих саговорника у вези с његовим пореклом, родитељима, данима ране младости, доласком у Србију, на Златибор... А онда би, после дубоког уздаха и кратке паузе, неочекивано подигао чашицу ракије, осмехну се и узвикнуо продорним гласом:

- На здоровје!

- Жив ти нама био, докторе! - отпоздрављали би му саговорници и истог трена преусмеравали разговоре на неке друге теме.

Мудри Златиборци, горштаци великог срца, свакако да су у тим тренуцима саосећали с болом који је њихов доктор покушавао да прикрије увек када би се присетио своје младости и своје далеке, одавно остављене домовине. Можда они и нису баш најбоље разумевали да његова, реченица изговорена на руском, садржи поруку из оне крилатице о чудним путевима Господњим, али су добро знали да права осећања попримају свој суштински смисао тек када се изговоре матерњим језиком.

Временом су оваква и њима слична радознала питања почињала да бивају све ређа, а убрзо су и сасвим утихнула. Златиборцима је, рекло би се, било довољно то што су знали да је њихов доктор Рус па да га одмах заволе, да га прихвате као свог. Многи му у почетку ни име нису знали. Али, ни то им, изгледа, није било баш нарочито важно. Он је за њих био и заувек остао – Доктор Рус.

Врло брзо је и њихов Доктор заволео њих. Искрено, родбински. Исто као што је заволео и њихов Златибор са оним свим његовим дивљим ђудима и лепотом која плени.

Зими, када би снегови белином зачарали златиборска брда и борове, а сунчеви зраци заиграли најлепшу бајку светлости, сенки и одсјаја, излазио је из куће и сатима хо-

дао по дубоком снегу. Волео је снег и говорио како под његовим покривачем све постаје чисто, задивљујуће лепо и нестварно бело. Говорио је и да га сви ти чаробни пејзажи подсећају на његову руску зиму и, откидајући залеђене мрвице суза са руба очију, позивао своје пријатеље у кућу да им речено и потврди.

А тамо, на зиду доктореве собе, тик уз урамљену фотографију његове мајке, била је окачена и репродукција слике Ивана Шишкина, руског сликара пејзажа и портрета.

- Шишкин је умро исте године кад сам се ја родио - причао им је са посебним жаром, несвесно уплићући ону препознатљиву руску језичку мекоћу при изговору српских сугласника. - Ваљда због његових слика, још као млад заволео сам дрвеће и шуму. Погледајте, иглице на његовим боровима као да дишу...

И тако су протичали дани, низале се године. Др Бокарев је постајао све омиљенија и поштованија личност међу Златиборцима. Они су му углавном веровали и прихватили његове савете. А у оним временима када је Златибор био изразито заостао и сиромашан кутак Србије, било је много тога што су људи овога краја могли да чују и науче од високообразованог човека који је претходно већ пола века ходио различитим путевима и бивао, најчешће не својом вољом, заточеник разних прилика и неприлика.

Па ипак, ни живот на Златибору није му, барем у почетку, био ни једноставан нити богзна како лагодан. Сумњичаве сенке, устаљене пратиље избеглица и туђинаца, и даље су мешетариле његовом свакодневници. Али, без обзира на сва та повремена саплитања и успутне зачкољице, топлина и широкогрудост оних бројнијих, добродушних људи, освојили су му срце, а он се несесично трудио да им помогне у свакој невољи која би их задесила. И не само као лекар, већ првенствено као искрен пријатељ и добар друг.

Пред крај живота, суочен са тешком болешћу, све чешће је изражавао жељу да и онда кад се заувек смири, остане ту, међу Златиборцима. Та жеља му се испунила и он је и до дан-данас једини Рус који почива на Златибору, на Чачејинском гробљу.

Племић из Харкова

Александар – Саша Михайлович Бокарев је рођен 18. (или 25. августа по новом календару) 1898. године у Харкову, у Русији. У родном граду је завршио основну школу и гимназију па потом започео студије на тамошњем Медицинском факултету. Отац му се звао Михаило а мајка Јелена.

И то би било све што је он лично забележио у својој биографији, а што се односило на 22 године његовог живота проведеног у отаџбини. Једино што би мимо тога рекао било је да није имао ни брата ни сестру, односно да је био јединац.

Иначе, ни са најближим пријатељима није желео да прича о својим прецима и минулом животу у Русији. Да ли су му те успомене биле сувише болне или је сматрао да није прилично да у сиромашној земљи помиње своје аристократско порекло, само је он знао.

О веродостојности његових скромних навода у вези са сопственом биографијом са-

Јелена, мајка др Бокарева

чувани су и извесни писани докази које је он прибављао за одређене потребе, попут потврде о школској спреми неопходној при упису на београдски Медицински факултет. У његовој оставштини сачувана је потврда – препис крштенице у којој пише да је крштен у цркви Благовести у Харкову 13. децембра 1904. године, под редним бројем 533.

Али, ма колико изгледали мајушни и скромни, и ови подаци у вези са његовим школовањем су довољни за рационалну тврдњу да је он потицао из веома имућне породице. Наиме, у сиромашној и махом сељачкој Русији тог доба (више од 80 одсто становништва су били сељаци) само су богати били у прилици да школују децу и улажу позамашна средства у њихово образовање. Уосталом, ни оно што се може видети на сачуваним фотографијама, а ни оно што је писало у печатираним потврдама, није ни било потребно већини оних који су се су-

Фото Википедија

Харков

Иван Буњин, први руски добитник Нобелове награде за књижевност (1933. године), који је неко време био руски избеглица у Србији, називао је Харков *великим руским јужним трагом*. Данас, са милион и по становника, то је други по величини град Украјине. Налази се на крајњем североистоку земље, сасвим близу границе са Русијом. Основан је 1654. године, онда када је Харковска област припојена Великој московској кнежевини и добио име по реци која протиче кроз средишње делове града. Одмах по оснивању, Харков је почео брзо да се развија, а у бившем СССР-у, после Москве и Петрограда, био је трећи град по броју становника. Захваљујући првенствено богатим налазиштима нафте у Харковској области, град је постао металуршки и хемијски индустријски центар, и надалеко чувен по војној индустрији. Са својих 13 универзитета и око 150 хиљада студената одавно је понео епитет значајног културног и просветног центра. Медицински факултет је у овом граду основан још далеке 1805. године, односно 115 година пре оснивања Медицинског факултета у Београду.

сретали са Александром Бокаревим да би лако закључили да је он веома учен, широко образован и културан човек. Рецимо, изузетно добро је познавао латински и старогрчки језик, а француски је говорио чак и боље него српски. Па кад су му, неком приликом, упутили комплимент у вези са његовим извршним знањем француског језика, *оштрио* му се коментар да је то зато што је имао веома строгу гувернанту. Није тајна да су у царској Русији само спахије и други великодостојници могли својој породици да приуште послугу, квалитетне васпитаче и учитеље разних профила. И слике доктореве мајке Јелене на којима је она у богатим кринолинама, осенчена шеширима и сунцобранима, говоре да је она несумњиво припадала првим дамама тадашње царске Русије.

Александар са родитељима у Русији

На путу до књиге

Мирослава Пашић-Гаговић је рођена у Чајетини, на Златибору 1950. године, где је завршила осмогодишње школовање. Гимназију је завршила у XI београдској као носилац дипломе „Вук Караџић“, а потом дипломирала на Филолошком факултету Београдског универзитета и стекла звање професора опште књижевности и теорије књижевности. Послове професора обављала је у неколико београдских основних и средњих школа, а најдуже се бавила професионалним новинарским радом, најпре у „Политици“ и Радио Београду, а потом у Беобанци, обављајући дужност главног и одговорног уредника, и директора Службе за информисање и пропаганду. Објављивала је велики број песама и других књижевних текстова.

Своје садашње пензионерске дане Мирослава махом проводи пишући. Тако је

2017. године објавила и књигу о женама Библије „*На почетку беше Ева*“.

По њеним речима, сасвим случајно је почела да пише књигу о свом очуху, др Бокареву, која је већ у припреми за штампу. Тим поводом нам прича:

– Пре две године замолила сам Драгана Кутлашића, мог златиборског комшију, да ми помогне у чишћењу тавана доктореве куће, односно куће коју је од њега наследила моја покојна мајка. Нашло се на тавану свега и свачега – старих кревета, делова намештаја, душека, лонаца... Рекла сам Драгану да све што нађе побаци, али... После неког времена, носећи у рукама велику тешку картонску кутију, сишао је са тавана и рекао ми: „*Ја ово не бих бацао*“.

Кад сам погледала шта је у кутији, била сам и буквално запрепашћена. Ту се налазила докторева факултетска диплома, ме-

дицински инструменти, разне фотографије и гомила његових оригиналних докумената, почевши још из Краљевине СХС и Краљевине Југославије. На њима су још биле залепљене краљевске таксене марке и печати. Касније сам, опет случајно, о овом *проналаску* на тавану обавестила и господина Милана Стаматовића. Био је заиста одушевљен и после дан-два предложио ми је идеју о сачињавању документоване књиге о др Бокареву. А после његових предлога и конкретних препорука, а уз богату документацију, није ми било тешко да напишем пратећи текст који је, иначе, *освежен* мојим личним сећањима и сећањима неких Златиборца.

У следећем броју:
На избегличким бродовима

НИКОЛА СМИЉАНИЋ, СПОРТСКИ ЦЕНТАР ЧАЈЕТИНА

Спорт и култура у раљама короне

Уз широку лезу активности Центра, ту је и неколико значајних пројеката који се спроводе или ће започети у наредном периоду

Према речима директора „Спортског центра Чајетина“, Николе Смиљанића, ова установа ушла је амбициозно у 2021. годину. Уз широку лезу активности Центра, ту је и неколико значајних пројеката који се спроводе или ће започети у наредном периоду.

– При крају је израда пројекта реконструкције дворане Дома културе која ће пре свега подразумевати дигитализацију сале и издизање нивоа седишта. Конкурисали смо код „Филмског центра Србије“, као и на конкурс Министарства правде (подела средстава од наплате казни од опортунитета), за набавку дела опреме по поменутом пројекту. У сарадњи са Општином Чајетина планираћемо средства за извођење

радова. Имали смо поставку радова „Колоније Владимир Митровић“, које су аутори слали због епидемиолошке ситуације, па су били изложени у холу Дома. Покушавамо да се вратимо у донекле нормалне токове функционисања када је реч о културним садржаји-

ма, па је за 5. март планирана представа „Примадоне“, с Тањом Бошковић и Радом Ђурићин. Представа ће пре свега бити намењена запосленима у Дому здравља и СБ „Чигота“, а ако буде већег интересовања, организоваће се и две представе истог дана. У Дому

културе увелико ради и драмска секција коју води Биљана Здравковић, а припремају се представе за предстојећи фестивал „Деца међу нарцисима“. Објавили смо теме за радове, надамо се да ћемо и ове године добити подршку (ресорног) Министарства културе, да та манифестација поново буде на високом нивоу – каже директор нашег храма спорта и културе.

Иначе, у дворани Спортског центра, средствима из буџета Општине Чајетина, постављени су нови семафор и клупе за резервне играче, а по претходној рекламацији извршена је и замена паркета, тако да је на 90 одсто простора постављен потпуно нов паркет.

– Што се тиче борилишта „Швајцарија“, на њима за сада тренира ФК „Златибор“ с об-

НИКОЛА НОВАКОВИЋ, ТРК Златибор

Враћање на старо додавањем новог

– Задовољни смо попуњеношћу капацитета када је реч о припремама. Боравио сам је „Бродарац“ са свим селекцијама, као и екипа ИМТ-а. Пуни смо све до 10. марта. Посебно бих за наредни период истакао организацију још једног балон такмичења АБА

2 лиге, које ће се код нас одржати крајем марта. За претходни балон смо реновирали дворану, а надамо се да ћемо у наредним месецима извршити реконструкцију и остатка нашег комплекса? Очекујемо да се епидемиолошка ситуација побољша, па да

се вратимо неком нормалном функционисању у области спорта и туризма, па да нам се врате и инострани кампови. А што се тиче припремне сезоне, сви капацитети су нам распродати и попуњени у периоду од 15. јуна до 1. септембра.

зиром на то да је сезона у Суперлиги већ почела, па зато водимо рачуна о теренима, а како вегетација на планини још није кренула улаже се неопходан труд да се очувају у најбољем стању за летњу сезону припрема. Зграда са новим свлачионицама је покривена, потписан је уговор за наставак радова који се финансирају из буџета локалне самоуправе и надамо се да ће они до почетка летње сезоне бити у функцији. Такође, изашли смо у сусрет нашем параолимпијцу Александру

”

Средствима из буџета Општине Чајетина у дворишту Спортског центра посматрани су нови семафор и клупе за резервне играче

”

Радишићу, који ће се за предстојећа такмичења припремати управо на нашим теренима.

Смиљанић додаје и да поједини радници Спортског центра Чајетина помажу у раду кол-центра у Дому здравља поводом вакцинације, а додаје и активности портала „Златиборпрес“ у области информисања и дистрибуције материјала. ■

ФЕСТИВАЛ „ДЕЦА МЕЂУ НАРЦИСИМА“ ОД 20. ДО 22. МАЈА

Рецепти за успех

Спортски центар Чајетина организује 29. дечји фестивал „Деца међу нарцисима“ који ће се одржати у Чајетини и на Златибору од 20. до 22. маја 2021. године. Овај фестивал траје готово три деценије и промовише најбоља остварења у различитим областима стваралаштва, а у изузетном природном амбијенту окупља и зближава децу из разних крајева земље.

Предстојећи је најављен духовитим предлогом (С. Марић):

„И на Златибору и у бањи расту нарциси и већи и мањи. Зато не часи ни грош, ваћ папир у руке и додај на следеће теме, по неки стих још. Затим породицу под руку изведи и на незабораван викенд поведи. А за то ти, овог пута, не требају новци већ мало маште и знања, а од њих се богатства стварају и никада човеку не могу бити мана. Следећа упутства следи, учествуј на конкурс и за фестивал се лепо среди.“

Поводом фестивала расписује се међународни литерарни конкурс за ученике основних школа од првог до осмог разреда, на следеће теме:

**ДА ИМАМ ВРЕМЕПЛОВ;
ЗЛАТНЕ РУКЕ;
МОЈ ХЕРОЈ;
КАКО СЕ ПОСТАЈЕ ДОБАР;
РЕЦЕПТ ЗА СРЕЂУ;
ЛЕТОВАЊЕ НА МАРСУ;
РЕКА (ШУМА) МИ ЈЕ ИСПРИЧАЛА;
ЖИВОТ ЈЕ ЛЕП;
ОНО ШТО ТИ НИСАМ РЕКАО/РЕКЛА ПЕСМОМ.**

Њих за овогодишњи литерарни конкурс одредио и приспеле радове ће прегледати кум овогодишњег фестивала Горан Новаков из Новог Књажевца, награђивани дечји писац, карикатуриста, илустратор и аутор пет

књига за децу, добитник награде „Невен“ и „Плави чуперак“. Молимо вас да Ваше радове у стиху или прози пошаљете најкасније до петка, 23. априла 2021. године.

Ауторе најбољих радова фестивала „Деца међу нарцисима“ очекују вредне награде, а неке од њих су и викенд на Златибору за најбоље радове на литерарном конкурс у више категорија, викенд у Врњачкој бањи, улазнице за Дино и Авантура парк на Златибору... и друге занимљиве награде, а биће додељена и она колективна, намењена ученицима школа из које се пошаље највећи број радова.

За све учеснике литерарног надметања „Деца међу нарцисима“ обезбеђен је излет са коктелом у Дино парку на Златибору, и то последњег дана фестивала, а за награђене учеснике који нису са територије Општине Чајетина, који буду присуствовали додели награда последњег дана обезбеђен је смештај на Златибору.

Сва три дана трајања фестивала, праћена су богатим програмом за децу различитог узраста а ми посебно истичемо последњи дан, који ће обележити дружење са диносаурусима и коктел у Дино парку на Златибору, дружење са песницима, где ће се „куму“ манифестације придружити Тоде Николетић са овдашњим песницима, додела вредних награда, и уживање у победничким стиховима 29. фестивала „Деца међу нарцисима“, интерактивни програм за децу, дечји хор, као и гости изненађења у Дому омладине у Чајетини.

Адреса је Спортски центар Чајетина, Краља Александра Карађорђевића број 3, 31310 Чајетина (са знаком за литерарни конкурс). Радове можете слати и електронском поштом на адресу domomladine@gmail.com.

За све додатне информације можете се обратити телефоном на бројеве: 031/3832-014 и 063/1989-212

ПЛАНИНАРСКО ДРУШТВО „АЛЕКСАНДАР ЦАВОВИЋ“
Организовало акцију у селу Стубло

Златибор на длану

Овдашње Планинарско друштво у недељу, 21. Фебруара, успешно је извело акцију на подручју села Стубло. По веома топлом дану за ово доба године планинари су у свом походу имали прилику да уживају у том кутку нетакнуте природе, а све су овековечили и изванредним фотографијама.

Почетак планинарске стазе био је у селу Стубло, одакле су учесници наставили до манастира Увац, да би у повратку до почетног одређишта прешли преко Омарског потока и Бара. Стаза је била кружног типа, дужине двадесетак километара, а учествовало је пет чланова Планинарског друштва „Александар Цавовић“.

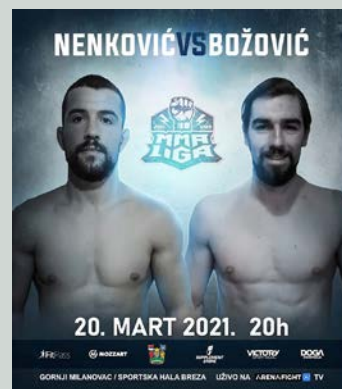

Ово Друштво основано је са циљем организовања и развијања свих видова планинарских активности, неговања планинарске традиције и етике, као и заштите животне средине кроз бављење планинарењем. Члан друштва може постати свако ко дели исте вредности а заинтересован је да учествује у акцијама. Цена годишње чланарине износи 1.200 динара, док за младе од 10 до 18 година она износи упола мање.

Следећа акција по програму ће се организовати у марту на релацији Оштровица–Рудник, а датум ће бити накнадно саопштен. Друштво планира још једне акције у недељу, 28. Фебруара, о чему ће бити приче у наредном издању Златиборских вести.

ЧЕТИРИ ОДЛИЧЈА СА ТУРНИРА
FIGHT GAMES У ВРБАСУ

**За медаље,
али и за част**

Борци КБВ „Фама“ са Златибора вратили су се из Врбаса са четири одличја. Најсјајније је припало Сунчици Богићевић, док се Огњен Богићевић, као дебитант у сениорској конкуренцији (А класа, до 70 килограма) овенчао сребром. Бронзане медаље у А класи (али 66 килограма) освојили су Жарко Глишовић, као и Стефан Гаврић (категиорија 84 килограма).

Средином наредног месеца, а тачно 20. марта, Сретена Божовића, још једног борца из Чајетине, очекује меч са Мишом Ненковићем, вишеструким прваком Србије у категорији до 66 килограма и носиоца браон појаса у БЈЈ (бразилском циуџицу, мешавини старе јапанске ботилачке вештине и цуда) у catchweight категорији до 68 килограма. Овај дуел преносиће ТВ Арена Fight канал.

СТРЕЛЦИМА ЗЛАТО И БРОНЗА У НИШУ

Кадет и сениор – право у мету

Такмичари Стреличарског клуба „Златиборац“ освојили су златну и бронзану медаљу на турниру у Нишу. Најсјајније одличје у кадетској, као и сениорска бронза, по речима људи из управе, потврђују добру организацију, али појединачни допринос сваког од њих.

СК „Златиборац“ од ове године је појачан за два нова члана – Милоша Бољевића у сениорској конкуренцији, искусног стреличара са међународним резултатом, и Марка Вулића перспективног младог стрелца који се такмичи у кадетској конкуренцији.

Вулић је, као кадет, испуцао је 495/600 поена у распуцавању, да би у елиминације отишао са друге позиције, након чега је освојио прво место и прво кадетско злато за чајетински клуб.

Милош Бољевић као сениор, у изузетно јакој конкуренцији, успео је да се у распуцавању нађе испред тренутно најбољих стрелича-

ра лиге: испуцао је резултат од 553/600 поена, који га је у елиминациони део такмичења одвео са прве позиције на листи. У том делу так-

мичења, Милошу је недостајало мало спортске среће да освоји неко од прва два места, али је у изузетно напетом мечу за треће место био на висини задатка и заслужено освојио бронзу.

Треба напоменути да су ово најбољи сениорски и кадетски резултат за СК „Златиборац“ до сада. У даљем раду очекују их два турнира у затвореном простору до краја овог и током следећег месеца, након чега почиње сезона „отворених“ надметања.

Клуб „Златиборац“ најавио је организацију турнира у Field стрелаштву заказан за 16. мај управо на Златибору, а тачна локација и детаљи одржавања биће саопштени накнадно. Из клуба истичу да се радују овом догађају, јер ће представљати одличну прилику да се покажу природне лепоте и захтевност златиборског терена, који је свакако пожељан за овај тип такмичења.

КОШАРКАШИ „ЗЛАТИБОРА“ ПРЕД ВРАТИМА РАЈА

До последњег даха

Учешће у „балонима“ АБА 2 лиге осим добрих резултата донело је и проблеме за чајетински клуб по изласку из њих

После оба регионална турнира чајетински тим је морао да паузира јер је имао играче заражене коронавирусом што је доводило до пада форме и изгубљених мечева. То се догодило и у фебруару, који је резултатски најслабији месец у овој сезони.

Најпре је отказан дерби против „Младости“, а након паузе на ред је дошао меч против ОКК „Београда“ у гостима, где је „Златибор“ изгубио са 84:61. Чајетински тим је лоше одиграо другу четвртину када је противнику дозволио серију 16:0 чиме су дошли до убедљивог вођства које је одлучило победника. „Златибору“ очигледно не одговара млада београдска екипа јер су изгубили и оба овосезонска сусрета.

Наш странац

Против „клонфера“ у Београду је дебитовао нови играч „Златибора“, Американац Брендон Мекој, негдашњи учесник Мек Доналдс Ол Американ утакмица и „Џордан бренд класика“ на којем се окупљају највећи таленти у генерацији. Потврду квалитета добио је позивом у јуниорску селекцију САД са којом је освојио бронзу на првенству света 2017. играјући са садашњим НБА играчима. Раније је наступао за прес-

локалном дербију дочекали „Слободу“. „Златибор“ је доживео пети пораз у првенству, а други узастопни и други на домаћем терену иако је у првом полувремену водио са 18 поена. Ипак, „Слобода“ је у другом полувремену направила преокрет иако због проблема са коронавирусом није играла од 24. Јануара, а не-

Кутлешић убацио 16 поена после три меча паузе због коронавируса. Дobar меч је одиграо и Драгослав Папић са 13 поена, док су по 10 постигли Андрија Марјановић и Брендон Мекој, а допринос у серији током треће четвртине дао је и Алекса Чабрило са осам поена и шест скокова.

Трка за врх још није завршена

Дерби против Војводине у дворани Спортског центра оправдао је сва очекивања и једна је од најбољих утакмица у овој сезони. Садржајан меч са физички захтевним дуелима, тактичким надмудривањима и честим сменама у вођству крунисан је „тројком“ Петра Ракићевића постигнуте уз звук сирене за победу Новосађана 85:82. Тим који води Мирослав Мута Николић је тако дошао до две победе више од „Златибора“ на другом месту, али из оба клуба поручују да трка за врх није готова:

– Момци су дали све од себе, али нисмо имали среће и изгубили смо. Настављамо даље. Прве три екипе у лиги су већ познате, али предстоји нам борба за прва два места. Имали смо киксеве после оба таласа епидемије, до последњег кола се нећемо предавати, али докле год буде постојала шанса за друго место ми ћемо се њему и надати. Ништа више не зависи од нас, али „Војводина“ има тешка гостовања, лига је дугачка и свашта може да се деси – прича тренер „Златибора“ Страјин Недовић о првенственој трци у којој ће три првопласирана тима отићи у Суперли-

гу, а прве две сигурно у АБА 2 лигу наредне сезоне.

Чајетински кошаркаши ће од 1. марта учествовати на другом турниру АБА 2 лиге у Сарајеву, а последње недеље марта друголигашки караван из региона поново долази на Златибор за последња три кола лигашког дела. ■

Чајетински кошаркаши ће од 1. марта учествовати на другом турниру АБА 2 лиге у Сарајеву

тижни Лас Вегас колеџ и током једне сезоне просечно бележио 16,9 поена и 10,3 скока. То ипак није било довољно да буде изабран на НБА драфту 2018. па је наступао у Развојној лиги за „Висконсин Херд“, филијалу „Милвоки Бакса“.

– Заиста сам благословен и захваљан што су ме стручни штаб и клуб изабрали. Град је прелеп, волим планине. Ја сам из Чикага, великог града на обали језера Мичиген и нисам често виђао планине па ми је све другачије. Мој агент је у добрим односима са председником клуба, и један од играча мог новог клуба познаје једног од играча против кога сам играо на колеџу, и они су ме препоручили. А раније сам чуо да се у Србији игра добра кошарка и одлучио да дођем овде – рекао је трећи странац у историји „Златибора“.

Само два дана после меча против ОКК „Београда“, Чајетинци су у

колико играча није ни тренирало до ове утакмице.

Од два узастопна пораза, тим Страјина Недовића се опоравио после две узастопне победе против екипа које се боре за опстанак. Најпре је савладан „Металац“ у Чајетини резултатом 78:58. Домаћи тим је дошао до убедљивог тријумфа иако је имао лоше периоде игре, на самом почетку меча и, као и на почетку другог полувремена, али је од средине треће четвртине направио серију 19:2 којом се створила значајна разлика. До изражаја су дошли виши играчки квалитет и већа енергија, а гости су убацили само две тројке из 27 покушаја па је Златибор и други пут у сезони савладао Ваљевце. Потом је на гостовању савладан „Пирот“ резултатом 88:76. Један од јунака те победе је Немања Протић са 21 поеном и седам асистенција за свих 40 минута које је провео у игри, док је Душан

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

Издавач

Агенција за издавачку делатност и маркетинг „Мали Ђира“

Главни и одговорни уредник

Милић Симић

Редакција

Мирјана Ранковић Луковић
Мирослав Весовић
Данка Миловановић
Иван Јанковић
Мирослав Јевремовић

Штампа

Графос Ужице

Тираж

1.500 примерака

Контакт

064/117-15-99
e-mail: simicmilic@mts.rs

ISSN-2406-2405

ЛИНГ ЛОНГ СУПЕРЛИГА СРБИЈЕ: И НЕИЗВЕСНОСТ МОЖЕ БИТИ ЈАК МОТИВ ФУДБАЛЕРИМА „ЗЛАТИБОРА“

Велико пролећно спремање

После меча са „Спартакoм“ дошло је до изненадног прекида сарадње са тренером Његушем, а на упражњено место постављен је искусни Љубомир Ристовски

Када се упореде прва четири кола пролећног дела сезоне са почетком Линглонг Суперлиге, фудбалери „Златибора“ оставили су бољи утисак са два бода из мечева против Спартакa, Пролетера, ТСЦ-а и Чукаричког, а фебруар је обележила и промена тренера.

На отварању пролећног дела шампионата екипа Зорана Његуша играла је у измењеном саставу у односу на јесењи део, и јасно је да је потребно још уигравања иако су неки од старих и нових играча показали да имају квалитет потребан како би се обезбедио опстанак. Након што је већ ома рано гостујући тим дошао у вођство поготком Лазара Туфегчића у 4. минуту, „Златибор“ је поправио игру у другом полувремену и изједначио голом резерviste Стефана Вукића у 85. минуту.

Смена тренера

После меча са „Спартакoм“ дошло је до изненадног прекида сарадње са тренером Његушем, а на упражњено место постављен је искусни Љубомир Ристовски, некадашњи тренер фудбалера „Инђије“, „Пролетера“, „Спартакa“, „Војводине“, „Новог Пазара“, „Доњег Срема“ и „Смедерева“, а седам година је радио и у Анголи и Тајланду.

Пре доласка новог тренера екипу су на утакмици против „Пролетера“ водили спортски ди-

Љубомир
Ристовски

ректор Предраг Ристановић који је до јесенас био главни стратег, и дугогодишњи помоћник Горан Здравковић који је у званичном протоколу и ТВ преносу означен као тренер. На мечу у Новом Саду, против екипе из горњег дела табеле чајетински суперлигаш је направио изненађење освајањем бода, и то са играчем мање, а при самом крају је чак имао велику шансу којом је могао доћи до победе! Иако обе екипе играју тврђи фудбал са мањим бројем голова, сви погоци су пали у првих 45 минута. Домаће је довео у вођство Бојан Ковачевић у четвртм минуту, а изједначио је Стефан Вукић у деветом. На 2:1 повисио је Виктор Живојиновић, а коначно изједначење донео је Василије Јањић у 43. минуту.

На дебију новог шефа струке фудбалери „Златибора“ изгуби-

ли су од ТСЦ-а резултатом 0:1 на домаћем терену. Нови тренер направио је неколико промена у стартној постави, екипа је добро изгледала у првом полувремену, имала прилику да поведе из пенала, али је од тада почела да пада, изгубила је ритам, а питање победника решио је Ненад Лукић у 59. минуту. Имао је наш тим и играча више у последњих 15 минута, а ипак није успео да дође до бода против екипе коју води бивши селектор Младен Крстајић.

Уследило је још једно тешко гостовање, против екипе „Чукаричког“ која игра у одличној форми и на месту је које га води у Лигу Европе. Тренер Ристовски изгубио је и други пут, иако чајетински тим у првом полувремену није изгледао као састав који се бори за опстанак. Слично утакмици против ТСЦ-а у предходном

колу, „Златибор“ је био равноправан противник у првих 45 минута, али су у наставку слабије реакције испред сопственог гола довеле до пораза, а стрелци за 45. бод београдског тима и четврто место на табели били су Стефан Шапић у 53. минуту и Вељко Бирманчевић у 55. минуту.

Како против искуснијих

Златиборски фудбалери и пред два везана пораза верују у себе и свој рад, а свој оптимизам заснивају на периодима добре игре и шансама у прва четири пролећна меча. Нови капитен Милан Јездимировић који се недавно прикључио Радету Глишовићу и Жељку Станићу – који су у новој ери били „домаћи“ предводници „Златибора“ – и члановима стручног штаба Горану Здравковићу и Владану Тодорићу који су пре њих носили капитенску траку, такође верује у боље резултате.

– Кад сам као малишан почињао да тренирам фудбал, а имао сам тада шест-седам година, и док сам био скупљач лопти око терена док је клуб био четврта, пета лига, сањао сам да играм као ти момци којима сам био обичан потрчко. Нова улога ми доста значи и донело ми је доста самопоуздања јер ме је подигло сазнање да сам постигао оно што сам желео. У клубу је доста нових играча, уигравамо се, али иди у добром смеру. Доста боље играмо, али шансе које правимо као што су „један на један“ пред голманом или пенал, морају се искористити да бисмо освајали бодове. Ваљда ће нам се то вратити на некој другој страни – закључује капитен „Златибора“ Јездимировић.

Клуб из Чајетине после 23 кола, заузима 18. место на табели са 17 освојених бодова, седам мање од „Новог Пазара“, првог ван зоне испадања. У наредним рундама неизвесност расте, јер излазе на терен против „Вождовца“, „Младости“, „Напретка“, „Партизана“ и „Јавора“.

